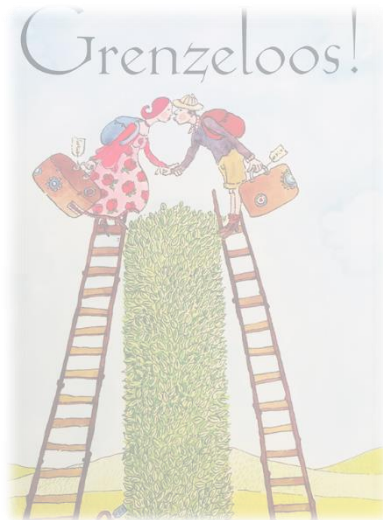

Alblasserwaard- Vijfheerenlanden

HALFJAARLIJKE VOORTGANGSRAPPORTAGE REGIONAAL MAATSCHAPPELIJKE AGENDA

Datum: 1-3-2020

Deze rapportage is opgesteld door Team RMA van de GR Alblasserwaard-Vijfheerenlanden met medewerking van de ambtelijk trekkers van de RMA-opgaven

Voorwoord

Voor u ligt de “Halfjaarlijkse Voortgangsverslag Regionaal Maatschappelijke Agenda”. Het is de derde rapportage die u ontvangt vanuit de per 1 januari 2019 formeel nieuw gestarte wijze van regionale samenwerking. We typeren deze samenwerking als “Grenzeloos Samenwerken”, omdat de opgaven niet begrensd worden door bestuurlijke grenzen maar over grenzen heen gaan. Per opgave kan het gebied van samenwerking, en daarmee de samenwerkingspartners, verschillen. Bovendien spelen naast gemeenten, provincies en waterschap ook maatschappelijke organisaties en bedrijven een belangrijke rol in de samenwerking. Ieder half jaar brengen we u, colleges en raden van gemeenten en provincies, bestuur van het waterschap, besturen van maatschappelijke organisaties en bedrijven, op de hoogte van de stand van zaken van de opgaven die we in de Regionaal Maatschappelijke Agenda hebben samengebracht.

Op 25 september 2019 hielden we onze jaarlijkse RMA-congres om een grote groep betrokkenen en belangstellenden uit de regio op de hoogte te brengen van de voortgang van onze Regionaal Maatschappelijke Agenda (RMA). Het was een drukbezochte avond met veel positieve en enthousiaste

reacties. We zien dat het Grenzeloos Samenwerken steeds meer gaat leven en tot nieuwe energie in ons gebied leidt. En dat moet ook wel want de opgaven die op ons gebied afkomen zijn complex en urgent. We redden het niet als we dat alleen oppakken maar hebben elkaar hard nodig. En door dat besef ontstaan steeds nieuwe samenwerkingscoalities die als een soort “olievlekken” in ons gebied bewegen. En dat is prachtig om te zien: niet de bestuurlijke grenzen doen ertoe, maar de gezamenlijke belangen rondom een opgave.

De voortgang van de opgaven verschilt in tempo maar voor elke opgave is voortgang te benoemen. Met name de opgaven die te maken hebben met de benutting van ons landschap snellen in rap tempo voort. En dat stelt ons voor een belangrijke uitdaging: hoe zorgen we ervoor dat al deze opgaven, die allemaal effect hebben op het gebruik van het landschap, met elkaar in verband worden gebracht zodat er één verhaal voor de regio ontstaat? En geen lappendeken van soms tegengestelde ontwikkelingen. Hoe zorgen we ervoor dat we ons mooie landschap ook in de toekomst nog kunnen omarmen? Het legt veel druk bij de trekkers van met name de opgaven landschapsontwikkeling, agrarische economie, klimaatadaptatie, waterveiligheid, bodemdaling en energietransitie. We zijn daarom druk bezig om de onderlinge verbanden helder te krijgen en gericht op het gezamenlijk belang te sturen. Niet gemakkelijk, wel belangrijk!

Verder zijn er wat wisselingen van ambtelijk trekkerschap geweest. Er zijn nieuwe trekkers voor Verkeersveiligheid, Agrarische Economie en Energietransitie VHL. En is de positie van ambtelijk trekker voor de opgave Wonen op dit moment nog vacant. Veel wisselingen die altijd leiden tot enige vertraging in de opgave. Maar de nieuwe trekkers zijn energiek en pakken de draad snel weer op!

U leest de specifieke ontwikkelingen per opgave in dit document. Iedere opgave begint met informatie op het niveau van de opgave. Daaronder volgt nadere informatie over de projecten en activiteiten die onder deze opgave zijn vormgegeven. Mocht u naar aanleiding van deze rapportage vragen hebben, dan kunt u contact opnemen met Team RMA (info@regioav.nl, 085 486 85 40) of met de ambtelijk of bestuurlijk trekker van de betreffende opgave.

Reinie Melissant – plv. voorzitter Strategisch Beraad RMA

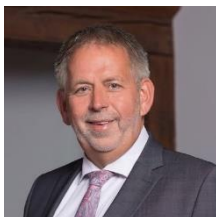
Kees de Haas – netwerkmanager RMA

Inhoudsopgave

Voorwoord	2
Inhoudsopgave	4
Opgave 1: Landschapontwikkeling	5
Opgave 2: Wonen.....	7
Opgave 3: Verkeersveiligheid.....	15
Opgave 5: Zorg: Iedereen Doet Mee!	18
Opgave 6: Agrarische Economie	22
Opgave 7: Maritieme (Maak)Industrie.....	24
Opgave 9: Vrijtijdseconomie	26
Opgave 10: Bedrijventerreinen	29
Opgave 11: Arbeidsmarkt.....	31
Opgave 12: Bereikbaarheid	34
Opgave 13: Waterveiligheid & Klimaatadaptatie.....	38
Opgave 14: Bodemdaling	41
Opgave 15: Energietransitie	43
Bijlage: Uitvoeringsplan 2020 RMA.....	45

N.B. De opgave 4 (stedelijke kernen) en 8 (innovatieve noord-zuid as) zijn in 2018 voorlopig gestopt, omdat er onvoldoende duidelijkheid ontstond over het doel en de te behalen resultaten.

Opgave 1: Landschapsontwikkeling

Opgave	
Doel	<i>Het doel van dit programma is het landschap van Alblasserwaard-Vijfheerenlanden aantrekkelijk en karakteristiek houden, kernkwaliteiten van onze streek behouden en nieuwe ontwikkelingen (bijv. voor duurzaamheid en energietransitie, aanpak dijken en oevers, en nieuwe bestemming voor vrijkomende agrarische bebouwing) op passende wijze inpassen. Hierbij gebruik maken van innovatie en vernieuwing vanuit initiatiefnemers. Betrokkenheid van de bewoners en gebruikers van het gebied benutten en versterken. Voorkomen dat het gebied op slot wordt gezet. Het beoogde resultaat is een landschapsuitvoeringsplan met heldere programma's en projecten.</i>
Bestuurlijk Trekker	<i>Maks van Middelkoop (Vijfheerenlanden)</i>
Ambtelijk Trekker	<i>Dick Verwoert (Molenlanden)</i>
Partners	<i>Gorinchem, Molenlanden, Vijfheerenlanden, Provincie Zuid-Holland, Provincie Utrecht, Waterschap Rivierenland</i>
Risico's/bijzonderheden	<i>Het uitvoeringsprogramma is afhankelijk van het beschikbaar stellen van financiering door de betrokken partijen.</i>
Overall performance	

Projecten	
<p>Landschapsuitvoeringsplan</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doel: <i>Samen met belanghebbende partijen en inwoners willen we komen tot een visie op de toekomst van het landschap waarbij ruimte is voor nieuwe ontwikkelingen maar kernkwaliteiten behouden kunnen blijven. Daarbij wordt aandacht besteed aan het vergroten van de biodiversiteit en het meer zichtbaar maken van de cultuurhistorie van het gebied.</i> • Deelnemers: <i>Gorinchem, Molenlanden, Vijfheerenlanden, Provincie Zuid-Holland, Provincie Utrecht, Waterschap Rivierenland, Gebiedscoalitie AV, Gebiedscommissie Utrecht-West, noordelijke Drechtsteden.</i> • Stand van zaken: <p><u>Landschaps Uitnodigings Document</u> <i>In het afgelopen jaar is in samenwerking met gemeente Molenlanden, gemeente Vijfheerenlanden, gemeente Gorinchem, provincie Utrecht en Zuid-Holland, waterschap Rivierenland en vele maatschappelijke organisaties hard gewerkt aan het in kaart brengen van de ontwikkelkansen voor het landschap in de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden met een doorkijk naar 2030. Het resultaat, het Landschaps Uitnodigings Document (LUD) Alblasserwaard-Vijfheerenlanden, is door Bureau iMoss uit Amersfoort in januari 2020 opgeleverd. Dit document wordt in combinatie met een voorstel voor de uitvoeringsorganisatie in het voorjaar van 2020 aangeboden aan de besturen van de partners. De Gebiedscoalitie Alblasserwaard-Vijfheerenlanden en de Gebiedscommissie Utrecht-West hebben aangegeven een actieve rol te willen spelen bij de uitvoering van het vervolg.</i></p> 	

Projecten

Landschap in 2050

Voor de ontwikkelingen op de lange termijn (planhorizon 2050) is aangesloten bij de prijsvraag van de Eo Wijers Stichting. In dat kader denken landschapsarchitecten na over het landschap van de toekomst. Tijdens de jaarlijkse Landschapstriënnale op 23 september 2020 zal het winnende ontwerp worden gepresenteerd. We kijken ernaar uit!

- **Projectleider:** Dick Verwoert (Molenlanden).
- **Financieel:** Het LUD heeft tot een lichte budgetoverschrijding geleid. Deze overschrijding is over de drie gemeenten verdeeld en betaald. In het uitvoeringsplan 2020 is indicatief budget (€100.000) opgenomen voor realisatie van de projecten die kunnen voortkomen uit dit LUD. De komende maanden zal blijken wat er werkelijk nodig is. Dit zal dan concreet aan de deelnemende partijen gevraagd worden. We hopen dat de eerste projecten in de loop van dit jaar kunnen starten!
- **Risico's/bijzonderheden:** Omdat het landschap van de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden niet ophoudt bij de grenzen van de drie gemeenten, zijn ook de Noordelijke Drechtsteden (of Zuidelijke Alblasserwaardgemeenten), Hardinxveld-Giessendam, Sliedrecht, Papendrecht en Alblasserdam betrokken. Zij zijn bij diverse bijeenkomsten zowel ambtelijk als bestuurlijk aanwezig geweest.

Opgave 2: Wonen

Opgave	
Doel	<i>We willen in onze streek een aantrekkelijk en onderscheidend aanbod van woningen realiseren voor zowel nieuwe als huidige inwoners. We willen dat het aanbod van de woningen zowel in aantal als in kwaliteit goed aansluit bij de vraag naar woningen. We willen datgene doen en bouwen wat kan en wat binnen de woonvisie past. Zowel voor de bestaande voorraad als de nieuwbouw. Kansen grijpen! De woningen worden duurzamer gemaakt en we zorgen ervoor dat mensen met een (zorg)behoefte zo lang mogelijk in de wijken en kernen kunnen blijven wonen.</i>
Bestuurlijk Trekker	<i>Ro van Doesburg (Gorinchem)</i>
Ambtelijk Trekker	<i>Vacant per 1-10-2019 (Gorinchem)</i>
Partners	<i>Gorinchem, Molenlanden, Vijfheerenlanden, woningcorporaties en incidenteel ontwikkelaars, banken, zorgpartijen en makelaars.</i>
Stand van zaken	<i>Een algemeen beeld over de opgave ontbreekt vanwege het vacant zijn van de functie van ambtelijk trekker. Wel hebben de afzonderlijke projectleiders een actualisatie voor hun projecten opgeleverd (zie hieronder).</i>
Overall performance	

Projecten	
Monitor	
<ul style="list-style-type: none"> • Doel: <i>Monitoren stand van zaken van de nieuwbouw en de sociale huursector om te zien of dit in lijn ligt met de regionale woonvisie om daar waar nodig bij te sturen.</i> • Deelnemers: <i>Woningcorporaties, gemeenten Gorinchem, Molenlanden, Vijfheerenlanden.</i> • Stand van zaken: <i>Dit project vindt jaarlijks plaats en wordt opgestart voor 2019. De monitor 2018 werd in het vierde kwartaal 2019 aan de provincie aangeleverd.</i> • Projectleider: <i>vacant (Gorinchem).</i> • Financieel: <i>De kosten van het project zijn eerder betaald vanuit het regiobudget 2018 en voor de monitor van 2019 wordt nog nader bekeken wat de kosten zijn voor technische ondersteuning bij het opstellen van de monitor.</i> • Risico's/bijzonderheden: <i>geen.</i> 	

Projecten

Flexwonen (inventarisatie)

- **Doel:** Het doel van dit onderzoek was primair om de behoefte aan flexwonen in beeld te krijgen door de omvang en ontwikkeling van de doelgroepen in kaart te brengen, alsook de daarmee samenhangende vraag naar snel toegankelijke woonruimte.
 - **Deelnemers:** Provincie Zuid-Holland, Woningcorporaties, gemeenten Gorinchem, Molenlanden, Vijfheerenlanden.
 - **Stand van zaken:** Dit onderzoek is gedaan door deelname aan de Pilot flexwonen van Platform 31. Hierbij was de regio AV gekozen als een van de vijf landelijke pilots. In deze pilot zijn de volgende onderzoeksvragen behandeld:
 - Welke doelgroepen van flexwonen kunnen gemixt worden en dus met eenzelfde dan wel gecombineerd aanbod bediend worden en welke combinaties zijn daarvoor minder geschikt?
 - Welke woningtypen, eventueel aanvullende voorzieningen en prijsniveaus zijn geschikt voor de doelgroepen van flexwonen?
 - Welke oplossingen zijn er al in de huidige woningmarkt en kunnen wellicht versterkt worden?
- De inventarisatie van de doelgroepen en de verkenning van de kansen is afgerond en neergelegd in het rapport Doelgroepen van Flexwonen Alblasserwaard-Vijfheerenlanden d.d. november 2018. De bevindingen zijn besproken aan de Bestuurlijke Tafel Wonen.

Flexibele huisvesting alliantie kernen Zuid Holland

- **Doel:** In vervolg op de pilot Flexwonen (zoals hiervoor omschreven) is een vervolg pilot gestart in samenwerking met de provincie Zuid-Holland om te kijken naar de realisering van meerdere kleinschalige flexwoningen die passen bij de schaal van onze steden en dorpen.
- **Deelnemers:** Er wordt opgetrokken met verschillende gemeenten (o.a. gemeenten Gorinchem, Molenlanden, Vijfheerenlanden, Hardinxveld-Giessendam en Hoekse Waard.) De pilot wordt ondersteund door het Ministerie van BZK die onder meer de begeleiding financiert en kennisuitwisseling tussen verschillende regio's en provincies is een belangrijk aspect. De eerste helft van 2020 zal worden geïnventariseerd of er locaties en ideeën zijn om met pilotlocaties te starten.
- **Projectleider:** Judith van Eck (Molenlanden)
- **Financieel:** nvt.
- **Risico's/bijzonderheden:** geen.

Huisvesting arbeidsmigranten

- **Doel:** In vervolg op de pilot Flexwonen (zoals hiervoor omschreven) is een traject gestart om tot een gezamenlijk, regionaal beleid voor arbeidsmigranten te komen.
- **Deelnemers:** gemeenten Gorinchem, Molenlanden, Vijfheerenlanden, Hardinxveld-Giessendam
- **Stand van zaken:** Er is voor gekozen om de huisvesting van arbeidsmigranten separaat van de hiervoor genoemde pilot op te pakken. Hiervoor is een regionaal traject opgezet dat in de periode november 2019 tot en met mei 2020 loopt.

Projecten	
<p><i>Het traject wordt begeleid door bureau Public Result. Het doel is te komen tot een gezamenlijk en/of afgestemd regionaal beleid voor de huisvesting van arbeidsmigranten, met als uitgangspunt goede huisvesting voor deze doelgroep, mogelijkheden om deel te nemen aan de lokale samenleving en het voorkomen van leefbaarheidsproblemen en een te grote druk op de reguliere woningvoorraad. Dit aan de hand van goede regionale afstemming, samenwerking en het delen van beleid om elkaars beleid te versterken en een waterbedefferd te voorkomen. De verwachte uitkomsten zijn:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ○ <i>Inzicht in de huidige huisvestingssituatie</i> ○ <i>Kaders voor huisvestingsbeleid soorten huisvesting, ruimtelijke spreiding en kwaliteitseisen</i> ○ <i>Kaders voor registratie arbeidsmigranten (BRP/RNI)</i> ○ <i>Kaders voor controle en handhaving</i> <ul style="list-style-type: none"> ● Projectleider: Arno Vermeulen/ Peter van der Werff/Lia de Kievit ● Financieel: <i>Op basis van cofinanciering samen met de provincie zal dit project ondersteund worden door een extern bureau. De kosten worden gedekt door de reeds gereserveerde budgetten in de gemeenten.</i> ● Risico's/bijzonderheden: <i>geen.</i> 	
<p>Bestaande voorraad</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Doel: <i>Inzicht krijgen in de aantrekkelijkheid van de bestaande woningvoorraad, zowel koop als huur, en of het aanbod aansluit bij de (toekomstige) woonbehoefte van de inwoners.</i> ● Deelnemers: <i>Woningcorporaties, gemeenten Gorinchem, Molenlanden, Vijfheerenlanden, makelaars.</i> ● Stand van zaken: <i>Moet nog worden opgestart.</i> ● Projectleider: <i>nmb</i> ● Financieel: <i>De kosten van het project zijn nog niet in beeld.</i> ● Risico's/bijzonderheden: <i>geen.</i> 	
<p>Vitale kernen</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Doel: <i>Doel van het project is het behouden en bevorderen van de leefbaarheid van steden en kernen buiten het hoogstedelijk gebied.</i> ● Deelnemers: <i>Provincie Zuid Holland, gemeenten Gorinchem, Molenlanden, Vijfheerenlanden, diverse stakeholders in het gebied.</i> ● Stand van zaken: <i>De regio heeft deelgenomen aan het interregionale traject in het kader van de Verstedelijkingsagenda. Samen met andere minder hoogstedelijke regio's hebben we ons hard gemaakt om dit op de agenda te krijgen. Er zijn analyses gemaakt over de vitaliteit van de kernen (<10.000 inwoners), er is verkend hoe het beleid en de inzet van de provincie een bijdrage kan leveren om de vitaliteit te behouden. Resultaten zijn gepresenteerd. Het is nog de vraag of er een vervolg komt op dit provinciale project. Inmiddels is er op bestuurlijk niveau een overleg geweest tussen de AV-regio en De Hoekse Waard en Goeree Overvlakke. Dit om gezamenlijk op te trekken om meer aandacht te vragen voor het belang van woningbouw in dorpen en steden buiten het hoog stedelijk gebied. Uiteraard passend bij de schaal en het gebied. Dit als aanvulling op de opgaven in het hoog</i> 	

Projecten	
	<p><i>stedelijk gebied en ter ondersteuning van de vitaliteit van het hele gebied. Het hoog stedelijk gebied is gebaat bij gezonde en vitale steden en dorpen in de regio en die zijn weer gebaat bij sterke en leefbare steden. Er wordt gewerkt aan een document waarin wat facts & figures hiervoor worden verzameld.</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Projectleider: Judith van Eck (waarnemend) • Financieel: ? • Risico's/bijzonderheden: geen.
	<p>Grote Omgevingstest / kwalitatieve woningbehoefteverkenning Zuid Holland</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doel: Doel van het project was het krijgen van inzicht in hoe mensen hun woning en woonomgeving waarderen, naar welke woonmilieus vraag is en wat de randvoorwaarden hiervoor zijn. • Deelnemers: Provincie ZH, gemeenten Gorinchem, Molenlanden, Vijfheerenlanden. • Stand van zaken: We hebben als regio aan de grote omgevingstest deelgenomen en de resultaten zijn inmiddels opgeleverd en gepresenteerd. De uitkomsten van het de Grote Omgevingstest worden meegenomen bij de woonvisies en de nieuwbouwplannen. Inmiddels heeft de provincie aanvullend een kwalitatieve woningbehoefteverkenning gedaan, waarvan de resultaten de eerste helft van 2020 worden verwacht. • Projectleider: vacant (Gorinchem). • Financieel: Vooralnog zijn er geen kosten te verwachten. • Risico's/bijzonderheden: geen.
	<p>Verduurzaming woningvoorraad</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doel: Duurzaamheid en duurzaam wonen bevorderen ten behoeve van de betaalbaarheid van het wonen. In 2050 zijn de woningen CO2 neutraal en o.a. losgekoppeld van het aardgasnet en over op duurzame alternatieven. • Deelnemers: Provincie Zuid-Holland, Molenlanden, Gorinchem, Vijfheerenlanden, woningcorporaties. • Stand van zaken: . Voor Gorinchem en Molenlanden zijn de bouwstenen voor de RES vastgesteld. Na een stakeholdersbijeenkomst (27 januari 2020), radenbijeenkomsten (12 februari en 15 april 2020), participatiebijeenkomsten (24 en 30 maart) zullen de gemeenteraden van Gorinchem en Molenlanden op 26 en 28 mei de concept RES vaststellen. Daarna zal de concept-RES aan het Rijk worden aangeboden. De definitieve RES Alblasserwaard zal 2021 worden vastgesteld. In Utrecht is men gestart met het proces om te komen tot een RES. De gemeenten Gorinchem, Molenlanden en Vijfheerenlanden hebben subsidie ontvangen uit de Regeling Reductie Energieverbruik (RRE) om woningeigenaren in 2020 te stimuleren en te helpen bij het energiezuinig maken van hun woning. De gemeenten zullen de subsidie besteden aan gratis producten voor huiseigenaren om zelf energie te besparen in huis, het inzetten van wooncoaches en het organiseren van gezamenlijke inkoopacties voor bijvoorbeeld woningisolatie. • Projectleider: Eline van Wel (Gorinchem), Jeanette Bijkerk (VHL).

Projecten	
<ul style="list-style-type: none"> • Financieel: <i>De kosten zitten verwerkt in opgave 15 Energietransitie.</i> • Risico's/bijzonderheden: <i>geen.</i> 	
<p>Huisvestingsverordening</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doel: <i>Doel is om per 1-7-2019 een nieuwe vastgesteld huisvestingsverordening te hebben. Het betreft evenals de vorige verordening een urgentieregeling.</i> • Deelnemers: <i>Gemeenten Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Molenlanden, Vijfheerenlanden, woningcorporaties.</i> • Stand van zaken: <i>In alle gemeenten is de Huisvestingsverordening vastgesteld. In 2020 wordt een eerste herziening/aanvulling verwacht, die met name betrekking heeft op de huisvesting van arbeidsmigranten.</i> • Projectleider: <i>Anke Knaken (Gorinchem).</i> • Financieel: <i>Geen kosten aan verbonden.</i> • Risico's/bijzonderheden: <i>geen.</i> 	
<p>Langer Thuis</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doel: <i>Het doel van het project is ervoor zorgen dat mensen zo lang mogelijk thuis kunnen blijven wonen.</i> • Deelnemers: <i>Gemeenten Gorinchem, Molenlanden, Vijfheerenlanden, woningcorporaties, huurdersorganisaties, intramurale zorgaanbieders en welzijnsorganisaties (vrijwilligers).</i> • Stand van zaken: <i>De volgende stappen worden ondernomen:</i> <ul style="list-style-type: none"> ✓ <u>Inzicht verkrijgen in vraag en aanbod van huisvesting voor ouderen met zorgbehoefte:</u> <i>Het doel is inzicht te krijgen in de toekomstige zorgvraag naar locatie en daarvan afgeleid de vraag naar aanpassingen in woningen en inventarisatie van de aanpasbaarheid van de huidige voorraad sociale huurwoningen. Via de woonzorgwijzer is de berekende zorgvraag per postcode in beeld gebracht. Dit geeft inzicht in de locatie van de diverse zorgvragen waarmee o.a. voor wonen op ingespeeld kan worden. Er is een eerste introductie van deze Woonzorgwijzer geweest en er is een bijeenkomst voorbereid voor de AV met als doel de praktische toepasbaarheid voor zowel het fysieke als het sociale domein verder in te vullen. Bijeenkomst zelf vindt plaats in Q3 van 2019. Voor de huurwoningen is door de corporaties een inventarisatie gedaan naar de aanpasbaarheid van de woningvoorraad. Hieruit blijkt dat een groot deel van de voorraad eengezinswoningen zijn waarvan 88 % aanpasbaar is voor zorg. Er is dan ook weinig noodzaak om groots in te zetten op nieuwbouw voor deze woningbehoefte. Wel is er sprake van enige kwalitatieve mismatch: prijs, kwaliteit en plek. Verder is het zo dat aanpassing huidige woning: het grootste bereik, het meest te behalen valt. Hiervoor is het zaak dat er goed samengewerkt wordt tussen de partners vanuit Wonen en Sociaal.</i> ✓ <u>Inzicht verkrijgen in de woonzorgroute voor langer thuis wonen en de knelpunten en/of successen:</u> <i>Het doel is om inzicht te krijgen in de 'woonzorgroute' die een senior mogelijk doorloopt op het moment dat deze langer thuis woont en zorg nodig heeft waarbij een</i> 	

Projecten

woonvraag aan de orde is. Er is een werkgroep opgericht van gemeenten en corporaties waarbij de woonzorgroute in beeld is gebracht met waarbij de mogelijke vragen en hobbels.

- ✓ In gang zetten acties die nodig zijn om langer thuis in de praktijk te realiseren: Het doel is om afspraken met betrokken partijen te maken om ervoor te zorgen dat we het proces effectief en toegankelijk inrichten. In 2018 / 2019 is na afloop van stap 2 begonnen met een aantal praktische zaken in de relatie tussen WMO, Woongaard, aangepaste woningen etc. Zaken die bestuurlijke besluitvorming vragen zullen in Q3/4 2019 in het BT worden besproken.
- ✓ Informereren/bewustwording van doelgroepen en professionals over de mogelijkheden voor zelfstandig wonen: Het doel is het informeren en bewust maken van woningzoekenden -in het bijzonder senioren over mogelijkheden voor (langer) zelfstandig wonen, zodat zij in staat worden gesteld zelf actie te ondernemen dan wel hulp in te schakelen. Insteek is om bewustwording in de gemeenten te organiseren en regionaal te faciliteren en elkaars ervaringen te benutten. Inmiddels zijn er in diverse gemeenten voorlichting bijeenkomsten georganiseerd.

In 2020 zetten we de volgende stappen:

- ✓ Eerst nader 'huiswerk' doen lokaal : als gemeente nader in gesprek gaan met je eigen woningcorporatie(s);
 - ✓ De opbrengsten daarvan met elkaar delen (AV), zodat je van elkaar leert;
 - ✓ De woningcorporaties nadrukkelijk bij dat delen betrekken, zij zijn vaak actief in meerdere gemeenten en hebben dus meer overzicht;
 - ✓ Te verkennen/verdiepen instrumenten zijn verhuismakelaar/doorstroommakelaar en 'handjes' (bijv. opruimen van de zolder); corporaties hebben hiermee al ervaring opgedaan;
 - ✓ Via AV-Zorg (Iemke Bruseker) verpleeghuizen en geclusterde plekken met zorg hierbij betrekken (vergelijk de onlangs gehouden bijeenkomst);
 - ✓ Het vrijwilligerswerk uitbouwen en inzetten (m.n. 'jonge' senioren met een bouwverleden inzetten als adviseurs, praktische insteek !);
 - ✓ De Blijverslening als instrument veel nadrukkelijker gaan promoten en inzetten (wel goed relateren aan de WMO!).
- De planning voor 2020 is :
- ✓ Voor de zomervakantie : dit nader bespreken in Ao Wonen AV en afspraken maken;
 - ✓ Na de zomervakantie : starten met de concrete uitvoering hiervan.

- **Projectleider:** Gert-Jan Hanning (Vijfheerenlanden).
- **Financieel:** De kosten van het project worden indien van toepassing betaald door de diverse gemeenten.
- **Risico's/bijzonderheden:** geen.

Beschermd Thuis

- **Doel:** Huisvesting en ondersteuning in de wijk.
- **Deelnemers:** Gemeenten Gorinchem, Molenlanden, Vijfheerenlanden, woningcorporaties, zorgpartijen.
- **Stand van zaken:** Het gaat hierbij om gespecialiseerde regionale accommodaties voor personen met complexe chronische ggz-aandoeningen die beschermd wonen met zorg en dagbesteding nodig hebben. Deze groep heeft als gevolg van hun psychiatrische problematiek (bv. autisme, chronische depressie, schizofrenie) intensieve begeleiding in een beschermde woonsetting nodig omdat zij onvoldoende zelfregie hebben om regulier zelfstandig te wonen. Beschermd Wonen is gericht op begeleiding en is niet gericht op behandeling tot genezing. Deze voorzieningen behoren tot het topsegment in de Wmo-zorgkosten. Op dit moment wordt beschermd wonen georganiseerd samen

Projecten

met de regio Drechtsteden. De twaalf gemeenten in de regio's Drechtsteden en Alblusserwaard-Vijfheerenlanden zetten zich gezamenlijk in om deze doelgroep op te vangen. Dit gebeurt nu intramuraal op een aantal locaties onder leiding van de centrumgemeente Dordrecht. De komende jaren zal dit steeds verder geëxtramuraliseerd worden. Om hierop voorbereid te zijn is dit onderzoek gestart wat loopt in een aantal fasen.

1. Inzicht verkrijgen in vraag en aanbod van huisvesting voor doelgroep: Het doel is om inzicht te krijgen in de vraag die er op ons afkomt: wat hebben kwetsbare groepen nodig op wonen, zorg, begeleiding en/of woonzorgproducten? In 2017 is geprobeerd een inzicht te krijgen in de omvang van de doelgroep en de diversiteit binnen de doelgroep. Het blijkt lastig te zijn dit exact in beeld te krijgen echter wel een orde van grootte. De aantallen in de AV lijken vooralsnog niet groot te zijn. Het gaat hier om inwoners met (lichte) verstandelijke beperkingen, psychische en verslavingsproblematiek en/of psychosociale problematiek. Dergelijke problematiek is vaak van invloed op het gedrag, wat het lastig kan maken om zelfstandig te wonen en goed samen te leven met anderen. Dit maakt dat er niet een passende oplossing is op het gebied van wonen. Sommige mensen kunnen individueel in de wijk/dorp wonen anderen zijn gebaat bij een geclusterde woonvorm of een kleinschalige vorm van beschermd wonen. De geringe omvang van de doelgroep maakt het lastig om geclusterde woonvormen dan wel kleine beschermd wonen voorzieningen op te zetten. Hiervoor zal samenwerking nodig blijven.
2. Inzicht in randvoorwaarden beschermd thuis: Doel is om inzicht te krijgen in de voorzieningen die randvoorwaardelijk nodig zijn om wonen in de wijk/dorp mogelijk te maken. Er lopen binnen Zuid-Holland Zuid een aantal Pilots in de vorm van beschermd thuis. Hierin wordt ervaring op gedaan in wat er nodig is aan randvoorwaarden om het wonen in de wijk goed te laten verlopen. Lessen uit deze pilots worden vertaald in zowel lokale als regionale trajecten. Regionaal zullen er afspraken gemaakt worden over de kleinschalige BW-instellingen, afspraken die gemaakt moeten worden door partijen om beschermd thuis mogelijk te maken.
3. Inzicht verkrijgen in de woonzorgroute en de knelpunten en/of successen: Het doel is om inzicht te krijgen in de 'woonzorgroute' die een de zorgvrager mogelijk doorloopt op het moment dat deze langer thuis woont en of uitstroomt uit een beschermd wonen voorziening.
4. In gang zetten acties die nodig zijn om extramuralisering in de praktijk te realiseren: Het doel is om afspraken te maken met betrokken partijen om ervoor te zorgen dat we het proces effectief en toegankelijk inrichten. Er heeft een eerste verkenning plaatsgevonden tussen corporaties en zorgpartijen. Inmiddels is en vertegenwoordiger van de corporaties in de AV aangesloten op de Beschermd wonen/beschermd thuis tafel van Zuid-Holland Zuid. Ook is er op Zuid-Holland zuid niveau een gezamenlijk traject gestart voor verkenning van de mogelijkheden. Hiervoor hebben masterclasses en werkbezoeken plaatsgevonden.

In 2020 zijn workshops gepland met zorgpartijen en corporaties, waarvan er een in januari heeft plaatsgevonden. Het doel van deze workshops is om op basis van de verkregen inzichten toe komen tot concrete afspraken tussen partijen. De bedoeling is dat dit in het eerste half jaar van 2020 zijn beslag krijgt.

- **Projectleider:** Lia de Kievit (Molenlanden).
- **Financieel:** Voor de ondersteuning bij de workshops zijn kosten gemaakt, die ten laste komen van de budgetten van de deelnemende gemeenten.
- **Risico's/bijzonderheden:** geen.

Projecten

Bestuurlijke tafel

- **Doel:** In januari 2020 heeft de eerste kennismaking plaatsgevonden tussen de AV-regio en gedeputeerde Anne Koning. Als bestuurders waren hierbij aanwezig Ro van Doesburg (Gorinchem), Arco Bikker en Teunis Jacob Slob (beide Molenlanden). Vijfheerenlanden was niet vertegenwoordigd. Het doel was kennismaken, zowel persoonlijk als met de organisaties en de regio.
- **Deelnemers:** Gemeenten Gorinchem, Molenlanden, Vijfheerenlanden, provincie Zuid-Holland.
- **Stand van zaken:** Het coalitieakkoord van de provincie is toegelicht en de AV-regio heeft zich gepresenteerd. Kansen en uitdagingen zijn aan de orde gekomen, zoals ook het belang van woningbouw, het groene hart, de RES en de klimaatadaptatie. Opgaven hierbij kunnen strijdig zijn. Er is een goede basis gelegd om hierover verder het gesprek te voeren.
- **Projectleider:** vacant
- **Financieel:** n.v.t.
- **Risico's/bijzonderheden:** n.v.t.

Opgave 3: Verkeersveiligheid

Opgave	
Doel	<i>De regionale ambitie is om tot nul vermijdbare verkeersslachtoffers te komen conform het nieuwe landelijk Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV) 2030. De regio roept partners op om hieraan mee te doen onder het motto: "Alblasserwaard-maakt een punt van nul verkeersslachtoffers". Dit is geen kwantitatieve doelstelling, maar een ambitie om vermijdbare verkeersslachtoffers in de regio te voorkomen. Activiteiten uit het regionale actieprogramma verkeersveiligheid 2020-2021 geven uitvoering aan de opgave.</i>
Bestuurlijk Trekker	<i>Johan Quik (Molenlanden)</i>
Ambtelijk Trekker	<i>Arwin de Hoog (Molenlanden). Arwin vervangt per 1-1-2020 Egbert van den Dam (team RMA) die met pensioen is gegaan.</i>
Partners	<i>Gorinchem, Molenlanden, Drechtsteden, Provincie en ROV Zuid-Holland, Waterschap Rivierenland, politie, diverse verkeersorganisaties.</i>
Stand van zaken	<i>Het regionaal actieprogramma verkeersveiligheid 2017-2019 is afgerond. Uit de verantwoordingsrapportage blijkt dat de geformuleerde doelstellingen en activiteiten per 1 januari 2020 grotendeels zijn bereikt. Pr 1-1-2020 maakt Vijfheerenlanden geen onderdeel meer uit van deze opgave, omdat zij zich in het kader van verkeersveiligheid hebben aangesloten bij de Utrechtse regio. Voor 2020-2021 is er een nieuw regionaal actieprogramma 2020-2021, waarbij gekozen is voor een grenzeloze wijze van organisatorische samenwerking met de regio Drechtsteden. Beide regio's houden hun eigen begrotingen 2020-2021 en eigen beslissingsbevoegdheden. De insteek is kennisdeling en samenwerken met de regio Drechtsteden. Samen optrekken richting hogere overheden. Daarnaast zal op basis van het nieuwe landelijke Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV) 2030 een aanvullend uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid worden opgesteld en voor de zomervakantie 2020 worden ingediend bij provincie en Rijk.</i>
Overall performance	

Projecten	
Regionaal actieprogramma verkeersveiligheid 2017-2019 (AFGEROND)	
<ul style="list-style-type: none"> Doel: Zoveel mogelijk vermijdbare verkeersslachtoffers in de regio voorkomen door het uitvoeren van activiteiten voor alle doelgroepen in het verkeer: van 4 tot 100 jaar. De trendlijn van een toenemend aantal verkeersslachtoffers in de regio zien om te buigen. Deelnemers: Gorinchem, Molenlanden, Vijfheerenlanden, Provincie Zuid-Holland, Provincie Utrecht, Waterschap Rivierenland, Politie, diverse verkeersorganisaties. Stand van zaken: De geformuleerde doelstellingen en activiteiten per 1 januari 2020 zijn grotendeels bereikt, waaronder: <ul style="list-style-type: none"> ✓ 43 basisscholen nemen structureel deel aan SCHOOL op SEEF activiteiten via www.schoolopseef.nl; 	

Projecten

- ✓ 15 VO schoollocaties nemen gastlessen verkeersveiligheid af via www.totallytraffic.nl;
- ✓ Eigen verkeerseducatiefilm voor regionale schoolroutes door Gorinchem www.zekeropdefiets.nl;
- ✓ Introductie gastlessen verkeersveiligheid op MBO;
- ✓ 5 regionale bedrijvenambassadeurs verkeersveiligheid;
- ✓ Ondersteuning lokale en landelijke verkeerscampagnes;
- ✓ Uitvoering seniorentrainingen;
- ✓ Inzet snelheidsdisplays op regionale wegen.

- **Projectleider:** Arwin de Hoog (Team RMA).
- **Financieel:** Van het totale budget van €885.000 is ... gerealiseerd.
- **Inzet:** De gevraagde jaarlijkse inzet van 40 ambtelijke uren voor provincie, gemeente en waterschap medewerkers is voldoende gebleken. De externe regionale projectleider verkeersveiligheid en communicatieadviseur zorgen ervoor dat ambtelijke uren van zowel provincie, waterschap als gemeenten worden beperkt. Zij vormen in feite een ambtelijk 'verlengstuk' van de genoemde organisaties en verbinden de partners onderling. Vanaf 1 januari 2020 wordt de ambtelijk trekker van deze opgave in de gemeente Molenlanden gepositioneerd.
- **Risico's/bijzonderheden:** Geen. Het programma is afgerond.

Regionaal actieprogramma verkeersveiligheid 2020-2021 en uitvoeringsprogramma SPV2030

- **Doel:** Zoveel mogelijk vermijdbare verkeersslachtoffers in de regio voorkomen door het uitvoeren van activiteiten gericht op doelgroepen in het verkeer (van 4 tot 100 jaar) en risicovolle lokale verkeerssituaties. De trendlijn van een toenemend aantal verkeersslachtoffers zien om te buigen.
- **Deelnemers:** Gorinchem, Molenlanden, Drechtsteden, Provincie Zuid-Holland, Waterschap Rivierenland, Politie, diverse verkeersorganisaties.
- **Stand van zaken:** De uitvoering van het programma ligt goed op koers. Voor de zomer 2020 willen we het volgende hebben bereikt (de gemeente Vijfheerenlanden participeert per 1 januari 2020 niet meer in deze opgave):
 - ✓ een nieuwe impuls voor het SCHOOL op SEEF programma in Gorinchem en Molenlanden;
 - ✓ 13 VO schoollocaties nemen gastlessen verkeersveiligheid af via www.totallytraffic.nl;
 - ✓ Stimuleren gebruik verkeerseducatiefilm voor regionale schoolroutes door Gorinchem www.zekeropdefiets.nl;
 - ✓ Continuering gastlessen verkeersveiligheid op MBO;
 - ✓ 5 regionale bedrijvenambassadeurs verkeersveiligheid o.a. gemeente Gorinchem;
 - ✓ Ondersteuning lokale en landelijke verkeerscampagnes;
 - ✓ Uitvoering seniorentrainingen;
 - ✓ Inzet snelheidsdisplays op regionale wegen.
 - ✓ Extra regionaal uitvoeringsprogramma SPV2030.

Tot aan de zomer wordt ook gewerkt aan een aanvullend regionaal uitvoeringsprogramma SPV 2021-2030 met de partners. Uitvoering hiervan is voorzien vanaf 1 januari 2021 bij beschikbaarheid van SPV2030 middelen.
- **Projectleider:** Arwin de Hoog (Molenlanden).
- **Financieel:** De dekking van het totale budget (€ 437.926) is voor 2020-2021 als volgt:
 1. Provincie Zuid-Holland: € 313.480
 2. Gemeente Gorinchem: € 47.135
 3. Gemeente Molenlanden: € 56.123

Projecten

4. Waterschap Rivierenland: €21.188

Extra middelen aanvraag via Uitvoeringsprogramma SPV2030.

- **Inzet:** De gevraagde jaarlijkse inzet van 40 ambtelijke uren voor provincie, gemeente en waterschap medewerkers is realistisch. Externe regionale projectleider verkeersveiligheid en communicatieadviseur zorgen ervoor dat ambtelijke uren van zowel provincie, waterschap en gemeenten worden beperkt. Zij vormen in feite een ambtelijk 'verlengstuk' van de genoemde organisaties en verbinden de partners onderling.
- **Risico's/bijzonderheden:** Op basis van het nieuwe landelijke Strategisch Plan Verkeersveiligheid (SPV) 2030 zal een aanvullend regionaal uitvoeringsprogramma verkeersveiligheid worden opgesteld, waarbij wordt ingezet op het verkrijgen van extra middelen voor de regionale opgave 3 verkeersveiligheid. Dit programma dient voor de zomervakantie 2020 te worden ingediend bij provincie en Rijk. Daarnaast is het bijzonder dat de fietseducatie film over de regionale schoolroutes naar het VO in Gorinchem www.zekeropdefiets.nl mag worden gepresenteerd op het Nationaal Verkeersveiligheid Congres 2020 op 16 april 2020 in Utrecht. In 2020 wordt nadrukkelijk de verbinding vanuit deze RMA opgave 3 met opgave 5 zorg gezocht: kwetsbare groepen als jongeren en senioren in het verkeer zijn ook de kwetsbare groepen in de zorg. Medio 2020 moet dit leiden tot afspraken tussen beide opgaves.

Opgave 5: Zorg: Iedereen Doet Mee!

Opgave	
Doel	<i>We stellen de inwoner centraal en pakken zorgprojecten integraal en ontschot op. We leveren 'aan de voorkant' de hulp en ondersteuning zo dicht mogelijk en passend bij de degene die hulp nodig heeft. Aan de 'achterzijde' werken we juist samen om (administratieve) processen zo efficiënt mogelijk in te richten. We willen de zorg te vernieuwen zodat we die ook in de toekomst kunnen blijven bieden en bekostigen. Inwoners krijgen de ondersteuning en hulp die ze nodig hebben. Dat realiseren we door opgaven en knelpunten aan te pakken vanuit het belang van de cliënten, het zorgnetwerk aan te sluiten op de netwerken van onze inwoners en door hulp en ondersteuning samen en integraal aan te pakken. Aan de 'achterzijde' richten we de processen efficiënt in door bijv. gezamenlijke inkoop en werkafspraken te maken. We delen kennis en inspireren elkaar door innovatieve projecten binnen en buiten onze regio te delen. Daar waar voor voorzieningen de schaal van de afzonderlijke gemeenten te klein is doen we dit samen.</i>
Bestuurlijk Trekker	<i>Lianne Lanser (Molenlanden)</i>
Ambtelijk Trekker	<i>Iemke Bruseker (Gorinchem)</i>
Partners	<i>Gorinchem, Molenlanden, Vijfheerenlanden, Adviesraden, zorgaanbieders, zorgkantoor, zorgverzekeraar, AVRES, scholen, corporaties, huisartsen, GGD, diversen.</i>
Stand van zaken	<i>Er is gezamenlijk bepaald op welke onderwerpen wordt samengewerkt. We realiseren onze doelstelling door opgaven en knelpunten aan te pakken vanuit het belang van de cliënten, het zorgnetwerk aan te sluiten op de netwerken van onze inwoners en door hulp en ondersteuning samen en integraal aan te pakken. Aan de 'achterzijde' richten we de processen efficiënt in door bijv. gezamenlijke inkoop en werkafspraken te maken. We delen kennis en inspireren elkaar door innovatieve projecten binnen en buiten onze regio te delen. Daar waar voor voorzieningen de schaal van de afzonderlijke gemeenten te klein is doen we dit samen.</i>
Overall performance	

Projecten	
Efficiënt inrichten	
<ul style="list-style-type: none"> • Doel: <i>Efficiënt en effectief inrichten van processen</i> • Stand van zaken: <i>Hieronder lopen diverse projecten:</i> <ol style="list-style-type: none"> 1. <i>Sluitende uniforme kwaliteitscirkel</i> 2. <i>Toezicht Wmo</i> 3. <i>Regelgeving</i> 4. <i>Vertrouwenspersoon Wmo</i> 5. <i>Regeling zorginfrastructuur</i> 	

Projecten

6. Samenwerking VGZ (zorgkantoor en -verzekeraar)
7. Pilot beslissingsvrije ruimte

In 2019 heeft een evaluatie plaatsgevonden van de resultaatgerichte inkoopafspraken Huishoudelijke Ondersteuning. Alle cliënten die gebruik maken van zorg in natura hebben een vragenlijst gehad. De respons was hoog en de cliënttevredenheid scoorde met gemiddeld een 8,1 goed. Met de zorgaanbieders voeren we gesprekken over een heroriëntatie van gemaakte afspraken

In de 2e helft van 2019 is een start gemaakt met de evaluatie van resultaatgerichte afspraken voor de maatwerkvoorziening Begeleiding. De voortgang heeft vertraging opgelopen, omdat de evaluatie Huishoudelijke Ondersteuning meer tijd kostte dan vooraf was ingeschat. In het 2e kwartaal 2020 verwachten we te kunnen beschikken over de uitkomsten. Mogelijk leidt de evaluatie tot aanpassing van de gemaakte afspraken met zorgaanbieders.

In 2019 hebben een Pilot toezicht PGB uitgevoerd. De resultaten hiervan zullen in het voorjaar 2020 aan de betrokken bestuurders worden gepresenteerd.

Zorgen voor een goede start

- **Doel:** Zorgen dat jongeren een goede start krijgen in het leven
- **Stand van zaken:** Hieronder lopen diverse projecten:
 1. Begeleiding in de opvoeding:
 - Homestart
 - PasVorm voorziening
 - Leerplicht en voortijdig schoolverlaten/thuiszitters
 - Internationale schakelklas
 - Logopedie
 2. Begeleiding bij onderwijs:
 - Ondersteuningsplannen Passend Onderwijs (incl. gemeenschappelijke paragraaf)
 - Schoolmaatschappelijk werk VO
 - EED (Ernstige Enkelvoudige Dyslexie)
 3. Begeleiding naar zelfstandig wonen:
 - Kamers met Kansen

Jeugdhulp en Onderwijs

In Zuid-Holland zuid verband wordt samengewerkt op het gebied van Jeugdhulp en is er o.a. gewerkt aan de versteviging van de koppeling van jeugdzorg en onderwijs. Samen met partners in het onderwijs, AVRES, zorgpartijen enz. is er een collectieve ambitie opgesteld en zijn er concrete afspraken gemaakt om laaggeletterdheid te bestrijden, het zgn. 'Taalpact'. De missie in de regio is: "iedereen beschikt over voldoende basisvaardigheden (taal, rekenen, digitaal) om volledig mee te kunnen doen in de samenleving. Degenen waarvoor dit niet mogelijk is weten waar zij hulp kunnen krijgen."

Voor Statushouders is de Pilot van de taalsnelweg van start gegaan. Ruim 20 statushouders hebben vier maanden lang intensieve taal- en participatielessen gevolgd met als doel een snellere en betere toetreding tot de Nederlandse arbeidsmarkt. De eerste groep statushouders heeft deze met succes doorlopen.

Verder heeft het REA een nieuwe start gemaakt en zijn de samenwerkingsorganen beter in positie gebracht. Hiermee heeft het REA meer slagkracht ontwikkeld.

Statushouders en de taalsnelweg

Voor Statushouders is de Pilot van de taalsnelweg van start gegaan. Ruim 20 statushouders hebben vier maanden lang intensieve taal- en participatielessen gevolgd met als doel een snellere en betere toetreding tot de Nederlandse arbeidsmarkt. De eerste groep statushouders heeft deze met succes doorlopen. De nieuwe groepen starten in het voorjaar van 2020.

Projecten

Hulp en ondersteuning

- **Doel:** Zorgen voor onze inwoners de zorg en ondersteuning krijgen die zij nodig hebben.
- **Stand van zaken:** Hieronder lopen diverse projecten:
 1. Regeling Mantelzorgprogramma (oa SNV en respijtzorg)
 2. Klankbordgroep LVB
 3. Kwetsbare ouderen: Dementievriendelijke Gemeenten / Ketenzorg Dementie
 4. Molenhopper
 5. Regionaal Meldpunt Zorg en Overlast
 6. Nazorg ex-gedetineerden
 7. Aanbesteding Leerlingenvervoer (contracten apart loopt nog, start in augustus (5 jaar met 2 jaar verlengingsopties)
 8. Zorgarrangementen (onderwijs- en jeugdhulp)
 9. Opereren sociale teams in verbinding met voortgezet onderwijs
 10. Passend verbinden / Jeugdmodule
 11. Beschermd wonen en -opvang en beschermd thuis
 12. Aanpak Verwarde Personen

Transformatietafel

Er wordt samengewerkt met diverse partners zoals cliëntenraden, zorgpartijen, DG&J, AVRES, Huisartsen, onderwijs, corporaties enz. aan de transformatietafel. Aan de transformatietafel wordt samengewerkt aan de transformatie, verbanden gelegd tussen partijen en initiatieven en wisselen we kennis uit en inspireren we elkaar. Verder zijn er tweetal concrete projecten gestart te weten de Clientreis 75+ en een onderzoek naar voorzieningen Wonen/zorg gericht op zelfstandigheid voor de doelgroep 16-25-jarigen.

Beschermd Wonen

In Zuid-Holland Zuid verband werken we samen op het thema Beschermd Wonen. Gemeenten zijn verantwoordelijk voor het beschermd wonen van mensen met psychiatrische of psychosociale beperkingen. Zij wonen bijvoorbeeld in een instelling met andere mensen die ook begeleiding nodig hebben. Steeds vaker blijven deze mensen in hun eigen huis wonen en komen de hulpverleners bij hen thuis. Deze beweging zorgt ervoor dat mensen mee kunnen blijven doen in de samenleving en structuur in hun dagelijks leven behouden. Dit vergt wel dat partijen hierop goed samenwerken en afspraken maken. In de regio Zuid-Holland Zuid lopen diverse proeftuinen om de lokale voorbereiding op de transformatie opgaven van Beschermd wonen en Opvang wordt vormgegeven. In de AV-regio heeft in Gorinchem de Proeftuin Maatwonen gedraaid waar op een 5-tal thema's. De ontwikkelde thema's van de Proeftuin zijn: Fijn wonen, Thuis in je Wijk, Benut je talent, Zorg die bij je past en Rond kunnen komen. De Proeftuin Maatwonen sluit aan op de regionale transformatie opgave Beschermd wonen en resultaten uit de proeftuin worden regionaal gedeeld. Verder vinder zowel op Zuid-Holland zuid niveau als binnen de regio AV afstemming plaats tussen wordt corporaties, zorgpartijen en gemeenten. Doel is om in 2020 nadere afspraken met elkaar te maken om de transformatie naar meer thuis in de wijk succesvol te laten slagen.

Respijtzorg

Er is een inventarisatie van de respijtzorg gemaakt in de regio en deze is ontsloten voor huisartsen en zorgverleners. Respijtzorg biedt mantelzorgers de mogelijkheid hun zorgtaken tijdelijk aan een ander over te dragen. Zodat hij of zij even tijd voor zichzelf heeft. Daardoor kunnen zij de zorg beter volhouden. In 2019 is gestart met een analyse van het huidige aanbod aan mantelzorgondersteuning in relatie tot de behoefte. Het is de bedoeling om te komen tot een laagdrempelig en regelvrij aanbod aan mantelzorgondersteuning. Deze ontwikkelopgave krijgt in 2020 verder vorm.

Projecten	
<p><u>Algemeen</u> We zijn gestart met de voorbereiding van de aanbesteding van de Molenhopper en hebben een evaluatie gehouden van de contracten Huishoudelijke ondersteuning en Maatwerk begeleiding.</p>	
<p>Versterken van preventie en (vroeg)signalering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doel: Door gerichte activiteiten voor zijn van het optreden van problematiek. • Stand van zaken: Hieronder lopen diverse projecten: <ol style="list-style-type: none"> 1. Positieve Gezondheid 2. Inzet JGZ op scholen <p>Positieve gezondheid is inmiddels in de beleidsvisies op het sociaal domein een vast uitgangspunt.. Integraal wordt gekeken naar de 7 levensgebieden van mensen met als uitgangspunt wat men nog wel kan. Lokaal is dit vertaald naar de lokale beleidsvisies en samen met zorgaanbieders en ander partijen wordt gekeken hoe we positieve gezondheid kunnen implementeren in het contact met de inwoners.</p> 	
<p>Veiligheid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doel: Zorgen voor een veilige leefomgeving • Stand van zaken: Hieronder lopen diverse projecten: <ol style="list-style-type: none"> 1. Samenwerking in de veiligheidsketen (politie, Veilig Thuis, JB West, etc.) 2. Beschermingstafel 3. Veilig Thuis <p>Regionaal en lokaal wordt er gewerkt aan een intensivering van de samenwerking tussen het zorg en veiligheidsdomein. Dit komt onder andere tot uiting in de regionale-ontwikkelagenda ZHZ 'Aanpak mensen verward gedrag'. Tevens wordt samen gewerkt binnen de samenwerking Rotterdam-Rijnmond/ZHZ in een regionaal schakelteam 'Mensen met verward gedrag'. In verlengde daarvan worden binnen de politie eenheid Rotterdam-Rijnmond /ZHZ voorbereidingen getroffen voor de implementatie van de wet verplichte GGZ in samenspraak met de bestuurders veiligheid en Zorg. In het 4e kwartaal 2019 is lokaal en regionaal samengewerkt om de implementatie van de Wet Verplichte Geestelijke Gezondheidszorg voor 1 januari 2020 gereed te hebben.</p> 	

Opgave 6: Agrarische Economie

Opgave	
Doel	Werken aan een goede toekomst voor de agrarische sector en het verder brengen van duurzame landbouw.
Bestuurlijk Trekker	Teunis Jacob Slob (Molenlanden)
Ambtelijk Trekker	Marc Trouwborst (Molenlanden). Marc heeft deze rol per 1-11-2019 overgenomen van Folbert Both (Molenlanden).
Partners	Molenlanden, Vijfheerenlanden, VIC, Louis Bolk Instituut, De Graafstroom, Royal Friesland Campina, Bel Leerdam, agrariërs, Gebiedsplatform AV, WMBO Wellant Bossekamp, KnowWhy.
Stand van zaken	<p>Per 1-11-2019 heeft deze opgave weer een ambtelijk trekker. De opgave heeft enkele maanden daarvoor stil gelegen, maar is nu weer volop opgepakt. De trekkers zijn gestart met het opstellen van een nieuw visie/ambitiedocument dat voor de komende periode moet gaan aangeven welke projecten en activiteiten zullen worden ontplooid om invulling te kunnen geven aan de doelstelling van deze opgave.</p> <p><u>Wat zal er eind 2020 gerealiseerd zijn ?</u> In een visie / ambitiedocument leggen we voor de regio vast waar we naar toe willen met de agrarische sector. De agrarische sector hobbelt van incident naar incident (fosfaatrechten, stikstof, pfas etc.). De wens is daarvan af te komen en toekomstperspectief te bieden voor de agrarische ondernemer. Ambitie is te komen tot een adaptief model. We willen innovatieve landbouw en plattelandsontwikkeling stimuleren. Hiertoe worden momenteel gesprekken gevoerd met diverse stakeholders om te komen tot een breed gedragen toekomstperspectief.</p> <p><u>Wat zal er eind 2021 gerealiseerd zijn ?</u> Na vaststelling van het document gaan we aan de slag met een uitvoeringsprogramma waarbij partijen / agrarische ondernemers concreet aan de slag zijn met projecten. Hierbij kan gedacht worden aan projecten waarbij gewerkt wordt aan een volhoudbare landbouw, zowel ecologisch, economisch als sociaal maatschappelijk.</p>
Overall performance	

Projecten	
<h3>Voormalige Agrarische Bedrijfslocaties</h3> <ul style="list-style-type: none"> • Doel: een passende vervolgfunctie voor voormalige agrarische bedrijfslocaties, met oog voor behoud van de agrarische uitstraling en omgeving bij locaties aan de ruilverkavelingswegen. • Deelnemers: Molenlanden, Vijfheerenlanden, Gebiedsplatform Alblasserwaard-Vijfheerenlanden. 	

Projecten

- **Stand van zaken:** Momenteel wordt er gewerkt aan beleid op het gebied van Voormalige agrarische bedrijfslocaties. Een stand van zaken is gepresenteerd tijdens de regionale conferentie op 25 september 2019. De verwachting is dat het beleid in het eerste kwartaal van 2020 wordt vastgesteld.
- **Projectleider:** Lida Bode (Molenlanden)
- **Financieel:** geen
- **Risico's/bijzonderheden:** Voor een goede ondersteuning van stoppende agrariërs zal een adviseur worden aangetrokken. Samen met de provincie wordt gekeken naar een goed profiel voor deze adviseur.

Vakmanschapsroute Veeteelt

- **Doel:** toekomstige agrariërs leren omgaan met vee en bodem op basis van de nieuwste inzichten.
- **Deelnemers:** VMBO Wellant Bossekamp
- **Stand van zaken:** De regionale groene VMBO Wellant Bossekamp is, mede door een gesprek met gemeente en Veenweiden Innovatie Centrum (VIC) gestart met de voorbereidingen voor een nieuw leerwerktraject/vakmanschapsroute gericht op onder meer de nieuwe werkwijze en kennis die nodig is om als agrarische ondernemer met de nieuwe uitdagingen om te kunnen gaan. Vanuit de RMA wordt gestuurd op een goed kennisnetwerk die input kan leveren voor de vakmanschapsroute. Op 20 februari 2020 heeft de opening mobiel leslokaal plaatsgevonden.
- **Projectleider:** VMBO Wellant Bossekamp
- **Financieel:** geen
- **Risico's/bijzonderheden:** geen

Opgave 7: Maritieme (Maak)Industrie

Opgave	
Doel	<i>Het versterken van de maritieme (maak)industrie door het behouden en opleiden van personeel en hiervoor voldoende en relevante opleidingsmogelijkheden te bieden op MBO en MBO+ niveau.</i>
Bestuurlijk Trekker	<i>Joost van der Geest (Gorinchem)</i>
Ambtelijk Trekker	<i>Arjan van der Wiel (Gorinchem)</i>
Partners	<i>Altena, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Krimpenerwaard, Krimpen a/d IJssel, Molenlanden, (V)MBO onderwijs, bedrijven in de (maritieme) maakindustrie, Innovation Quarter.</i>
Risico's/bijzonderheden	<i>Deze opgave komt voort uit de Leertuin Maritiem en heeft aansluiting gezocht bij de behoefte-inventarisatie onder de regionale maritieme (maak)industrie die vanuit Hardinxveld-Giessendam is geïnitieerd.</i>
Overall performance	

Projecten	
<p>Maritieme Delta (MD)</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doel: <i>Versterking van het maritieme cluster van Tweede Maasvlakte tot en met Gorinchem en Werkendam door samenwerking vanuit bedrijven, overheden en onderwijsinstellingen.</i> • Deelnemers: <i>De drie O's (Ondernemers, Onderwijs en Overheid).</i> • Stand van zaken: <i>De uitvoering van het activiteitenprogramma 2019 – 2021 loopt. Activiteiten die in 2019 aan de orde kwamen waren onder meer het Maritime Delta diner, Duurzame Tour, Maritime Delta Student Challenge, Innovatiesessies en een skill-sessie machine learning. Eind 2021 zal door de individuele gemeenten besluitvorming hebben plaatsgevonden over de deelname aan het eventuele vervolgprogramma Maritime Delta (vanaf 2022).</i> • Projectleider: <i>Innovation Quarter</i> • Financieel: <i>De deelnemende gemeenten betalen een partnerbijdrage die per gemeente verschilt.</i> • Inzet: <i>De deelnemende gemeenten hebben contact met Innovation Quarter over de definitie en uitvoering van het activiteitenprogramma. Daar waar relevant worden voor de deelnemende gemeenten accenten aangebracht in het jaarlijkse activiteitenprogramma.</i> • Risico's/bijzonderheden: <i>In het activiteitenprogramma 2019 - 2021 is de programmaliijn Human Capital opgenomen. Een speerpunt daarin is om te komen tot een regionaal Human Capital akkoord. Onderzocht wordt hoe de activiteiten van Maritime Delta op dit onderwerp zich verhouden tot het opleidingsinitiatief van DaVinci, Het Gilde en STC Group (zie hieronder MBO+/HBO-onderwijs Maritieme Sector).</i> 	

Projecten

MBO+/HBO-Onderwijs Maritieme Sector

- **Doel:** *Doel van dit project is om zorg te dragen voor voldoende en relevante opleidingsmogelijkheden op MBO (+) niveau. Daarmee kunnen jongeren worden gebonden aan bedrijven in de maritieme sector en maakindustrie en daarmee ook aan de regio. Daarnaast is een belangrijke ambitie om aan te sluiten bij relevante samenwerkingsverbanden en overlegvormen om daarmee als regio goed aangesloten te zijn op bovenregionale maritieme ontwikkelingen.*
- **Deelnemers:** *Altena, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Krimpenerwaard, Krimpen a/d IJssel, Molenlanden, (V)MBO onderwijs, bedrijven in de (maritieme) maakindustrie, Innovation Quarter.*
- **Stand van zaken:** *Da Vinci College, Het Gilde en STC Group ontwikkelen gezamenlijk een bekostigde opleiding "scheeps- en jachtbouw en onderhoud". Op 20 juni 2019 is door de drie opleidingsinstituten, gemeente Hardinxveld-Giessendam en de oorspronkelijke groep bedrijven, een intentieovereenkomst ondertekend om te komen tot een regionale doorlopende leerlijn voor de maritieme maakindustrie op (V)MBO niveau. Op 17 oktober 2019 kwamen vertegenwoordigers uit het maritieme bedrijfsleven, de overheid en het onderwijs samen tijdens een informatiebijeenkomst over maritiem technisch onderwijs voor jongeren en werknemers van bedrijven in de regio. De planning is om met het schooljaar 2020 – 2021 te starten met opleiden. Eind 2021 is de opleiding bestemdigd. Met de start van de ontwikkeling van het opleidingsprogramma is de bestuurlijke begeleiding van deze opgave afgerond.*
- **Projectleider:** *Directie van het Da Vinci College, Het Gilde en STC Group.*
- **Financieel:** *Voor de initiële kosten wordt dekking gezocht bij het bedrijfsleven.*
- **Inzet:** *Vooralsnog beperkt tot begeleiding van het initiatief.*
- **Risico's/bijzonderheden:** *Een risico is dat het samenwerkingsverband tussen de opleidingsinstituten nieuw is en dat voor de initiële kosten dekking gevonden moet worden bij het bedrijfsleven. In het Bestuurlijk Overleg van oktober 2019 is de toekomstige agenda van deze opgave maritiem besproken, nu het initiatief van het regionale opleidingstraject staat en door partijen wordt gerealiseerd. De activiteiten van het programma Maritime Delta zijn ook bij deze toekomstdiscussie betrokken. Conclusie van deze discussie is dat er bestuurlijk draagvlak is om deze opgave maritiem samen te voegen met RMA opgave 10 (Bedrijventerreinen). Deze opgave wordt inmiddels opgewerkt naar een bredere economische opgave waarin de maritieme sector een plaats kan krijgen. Daarnaast worden met deze samenvoeging bestuurlijke doublures verminderd.*

Opgave 9: Vrijtijdseconomie

Opgave	
Doel	<i>Het verder toeristisch/recreatief ontsluiten van de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden. Waarbij wordt uitgegaan van het DNA van het gebied, namelijk het verbinden van (bestaande en mogelijk nieuwe) kwaliteiten en iconen. We willen dat doen door het versterken van de bekendheid, bereikbaarheid en benutting van ons gebied.</i>
Bestuurlijk Trekker	<i>Cees Taal (Vijfheerenlanden)</i>
Ambtelijk Trekker	<i>Cor Revet (Molenlanden). Cor gaat het trekkerschap overdragen aan een nieuwe trekker. Over de precieze invulling daarvan wordt nog gesproken.</i>
Partners	<i>Gorinchem, Molenlanden en Vijfheerenlanden, Provincie Utrecht, Provincie Zuid-Holland, VVV Zuid-Holland Zuid, Den Hâneker.</i>
Stand van zaken	<i>De aanleg van het wandelroutenetwerk nadert zijn voltooiing. Beheer en onderhoud van wandel- en fietsmogelijkheden worden aanbesteed. Met een aantal stakeholders zal een mogelijk verdere inzet op deze opgave worden verkend. Uitdaging is om gesprekken over een verdere inzet te combineren met gesprekken die de gemeenten Molenlanden en Vijfheerenlanden voeren met dezelfde stakeholders rond het vormgeven van gemeentelijk beleid op het terrein van recreatie en toerisme.</i>
Overall performance	

Projecten	
Afronding aanleg wandelroutes	
<ul style="list-style-type: none"> • Doel: <i>Het realiseren van een wandelroutenetwerk in de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden.</i> • Deelnemers: <i>Gorinchem, Molenlanden, Vijfheerenlanden, Provincie Zuid-Holland, Provincie Utrecht, Waterschap Rivierenland, Te Voet, Wandelnet, Zuid-Hollands Landschap, Routebureau Utrecht.</i> • Stand van zaken: <i>Het wandelroutenetwerk is in 2017 in gebruik genomen. Sindsdien worden knelpunten opgelost, extra voorzieningen aangelegd en publiciteit gegenereerd (bijv. in Polderleven 2020). "Laatste loodje" was het aanleggen van een trekpont over de Zouweboezem, ten noorden van Meerkerk, vooral vergunningtechnisch een gecompliceerde zaak door het nabijgelegen Natura-2000 gebied.</i> • Projectleider: <i>Cor Revet (Molenlanden)</i> • Financieel: <i>In twee beschikkingen heeft de provincie Zuid-Holland (afgerond) € 800.000 subsidie toegekend. Hieruit worden alle activiteiten betaald. De provinciale subsidie is toereikend voor de resterende inspanningen.</i> • Inzet: <i>De ambtelijke inzet bedraagt tot nu toe ongeveer 650 uur. Daar zullen nog enkele tientallen uren bijkomen. Alle uren kunnen ten laste worden gebracht van de provinciale subsidie.</i> 	

Projecten	
<ul style="list-style-type: none"> • Risico's/bijzonderheden: <i>Er wordt een beheer- en onderhoudscontract met een aannemer gesloten en richting de provincie Zuid-Holland wordt de subsidie in 2020 afgewikkeld.</i> 	
<p>Onderhoud fiets- en wandelroutes</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doel: <i>Het beheren en onderhouden van het fietsknooppuntensysteem en het wandelrouten netwerk in de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden.</i> • Deelnemers: <i>Gorinchem, Molenlanden, Vijfheerenlanden, Routebureau Utrecht.</i> • Stand van zaken: <i>Beheer en onderhoud van het fietsknooppuntensysteem is “going concern”. Beheer en onderhoud van het wandelrouten netwerk is een verplichting die voortvloeit uit de subsidie van de provincie Zuid-Holland. In 2018 heeft het Algemeen Bestuur van de regio AV besloten om dit voor een periode van zeven jaar op te dragen aan een aannemer.</i> • Projectleider: <i>Cor Revet (Molenlanden)</i> • Financieel: <i>Voor de kosten van het onderhoud hebben de drie gemeenten €19.500 geraamd. Deze gelden zijn waarschijnlijk niet toereikend voor beide vormen van beheer en onderhoud. Met name vandalisme is een enorm probleem dat de kosten opjaagt.</i> • Inzet: <i>De ambtelijke inzet bedraagt tot nu toe ruim 10 uur. Daar zullen nog ongeveer tien uren bijkomen. Alle uren zitten in de werkplanning van de projectleider.</i> • Risico's/bijzonderheden: <i>De gemeente Hardinxveld-Giessendam heeft nog geen keuze gemaakt of zij voor dit onderwerp wil aansluiten bij de Drechtsteden of de AV – dit geeft vertraging. De gemeente Vijfheerenlanden wil voor dit onderwerp aansluiten bij het Routebureau Utrecht. De gesprekken daarover verlopen constructief.</i> 	
<p>Ontwikkelen regionaal beleid</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doel: <i>Organiseren van een bijeenkomst met stakeholders over nut & noodzaak van het intensiveren van de regiobranding. Daarbij naast regionale spelers (VVV ZHZ, St. Gorinchem Citymarketing i.o. en Leerdam marketing) ook betrekken: Utrecht marketing, Dordrecht marketing, Rotterdam marketing met de Fast Ferry, Kinderdijk, Avonturenboerderij Molenwaard en Routebureau Utrecht. Bij een positief antwoord experts inschakelen over de vormgeving van die branding. Daarbij aandacht houden voor het Groene Hart, een sterk nationaal merk. Eventueel met de stakeholders een structureel overlegplatform opzetten.</i> • Deelnemers: <i>Gorinchem, Molenlanden, Vijfheerenlanden, VVV Zuid-Holland Zuid, Den Hâneker, ondernemers(verenigingen).</i> • Stand van zaken: <i><u>Algemeen</u></i> <i>Er zijn nog geen concrete stappen richting een bijeenkomst gezet. Den Hâneker, SWEK en Avonturenboerderij Molenwaard werken aan een gezamenlijke marketing, gezien wordt of hierbij kan worden aangesloten. Er is bestuurlijk en ambtelijk aansluiting gezocht bij de Bestuurlijke Tafel</i> 	

Projecten

Vrije Tijd, Groen en Water, die zich op het niveau van het totale Groene Hart bezighoudt met (met name) de branding van dat Groene Hart.

Ondernemersbijeenkomsten

In samenwerking met Den Hâneker organiseert de gemeente Molenlanden 2 maal per jaar een Toeristische & Recreatieve ondernemersbijeenkomst voor ondernemers uit de Alblasserwaard (2020: 4de jaar). Doel is o.a. kennis uitwisseling, netwerken en verbinden. Terugkerend onderdeel hierbij is op te halen wat er speelt en hoe regiobranding vormgeven kan worden.

Ondernemerscoalitie Gebiedsmarketing

Dit heeft er toe geleid dat er een groep ondernemers is opgestaan die zich heeft georganiseerd om de gebiedsmarketing op te pakken en actief vorm te geven, zgn. "Ondernemerscoalitie Gebiedsmarketing". Hier zitten o.a. vertegenwoordigers van Den Hâneker, De Avonturenboerderij, RSP marketing (Rotterdam), scholen (o.a. Wellant), agrarische sector als vanuit de industrie. Inmiddels zijn hier ook een Gedeputeerde van de provincie ZH, Leader, NBTC als het Groene Hart aan gelinkt. Deze laatste ook via het Iconenversnellingsoverleg van de Bestuurlijke Tafel Vrije Tafel, Groen en Water. De ondernemers/ sector die een grote meerwaarde in het benutten van het merk Groene Hart en de mogelijkheden voor synergie en krachtbundeling. Inmiddels is deze ondernemerscoalitie bezig met het ontwikkelen van een Campus waar alle velden samen moeten komen voor kennis en innovatie met als overal doel te komen tot en het beleefbaar maken van één overkoepelend verhaal van het gebied.

- **Projectleider:** Cor Revet (Molenlanden) / Petra Kohrt (Molenlanden)
- **Financieel:** Er is nog geen budget geraamd.
- **Inzet:** Er zijn nog geen uren gemaakt.
- **Risico's/bijzonderheden:** Bekeken wordt of kan worden aangesloten bij de hierboven beschreven activiteiten van Den Hâneker, SWEK en Avonturenboerderij.

Opgave 10: Bedrijventerreinen

Opgave	
Doel	<i>Het doel van deze opgave is om kwalitatief en kwantitatief te voorzien in voldoende ruimte op bedrijventerreinen. De achterliggende gedachte hierbij is om verrommeling, leegstand en onderlinge concurrentie tussen bedrijventerreinen te voorkomen. Daarnaast wordt ook aandacht geschonken aan het behoud van de landschappelijke kwaliteiten en duurzaamheid van de bedrijventerreinen.</i>
Bestuurlijk Trekker	<i>Huib Zevenhuizen (Vijfheerenlanden)</i>
Ambtelijk Trekker	<i>Arjan van der Wiel (Gorinchem)</i>
Partners	<i>Molenlanden, Vijfheerenlanden en Gorinchem, andere regiogemeenten, Provincie Utrecht, Provincie Zuid-Holland, private eigenaren van bedrijventerreinen, vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, ontwikkelaars en makelaars bedrijfsnonroerend goed.</i>
Stand van zaken	<i>In het Bestuurlijk Overleg van april 2019 is besloten om de scope van de opgave te onderzoeken richting een bredere economische opgave (in aanvulling op de monitoring en afstemming van bedrijventerreinen) waarbij de ligging van de AV tussen de Drechtsteden en de regio Utrecht in aanmerking wordt genomen. Kan de AV een schakel vormen tussen beide regio's bijvoorbeeld op basis van de maakindustrie die in de drie regio's aanwezig is? Daarbij worden ontwikkelingen ten aanzien van bedrijvigheid en werken betrokken. Voor dit traject is door de gemeenten Molenlanden, Vijfheerenlanden en Gorinchem opdracht verleend aan STEC groep. Naar verwachting kan medio 2020 bestuurlijke besluitvorming plaatsvinden waarna eind 2020 een actie/realisatieprogramma uitgewerkt is. Eind 2021 zal een eerste deel van het actieprogramma gerealiseerd kunnen zijn.</i>
Overall performance	

Projecten	
<p>Reguliere afstemming over de ontwikkeling van bedrijventerreinen</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doel: <i>Het doel van deze opgave is om kwalitatief en kwantitatief te voorzien in voldoende ruimte op bedrijventerreinen. De achterliggende gedachte hierbij is om verrommeling, leegstand en onderlinge concurrentie tussen bedrijventerreinen te voorkomen. Daarnaast wordt ook aandacht geschonken aan het behoud van de landschappelijke kwaliteiten en duurzaamheid van de bedrijventerreinen.</i> • Deelnemers: <i>Molenlanden, Vijfheerenlanden, Gorinchem, andere regiogemeenten, Provincie Utrecht, Provincie Zuid-Holland, private eigenaren van bedrijventerreinen, vertegenwoordigers van het bedrijfsleven, ontwikkelaars en makelaars bedrijfsnonroerend goed.</i> • Stand van zaken: <i>Zie hierboven.</i> • Projectleider: <i>Arjan van der Wiel (Gorinchem)</i> 	

Projecten

- **Financieel:** De kosten voor het STEC traject worden gelijkmatig door de drie opdrachtgevende gemeenten gedragen. De eventuele kosten voor het actie/realisatieprogramma zijn nu nog niet te begroten, maar verwacht mag worden dat de door de gemeenten gereserveerde financiële middelen voor regionale samenwerking binnen de RMA vooralsnog toereikend zullen zijn.
- **Inzet:** Ambtelijke inzet conform jaarplannen.
- **Risico's/bijzonderheden:** Bij RMA opgave 7 maritiem bestaat bestuurlijk draagvlak om deze opgave te laten opgaan in opgave 10 die nu opgewerkt wordt tot een bredere economische opgave. Redenen hiervoor zijn een vergaande inhoudelijke en bestuurlijke overlap tussen de beide opgaven. Voor deze samenvoeging is ook bestuurlijk draagvlak aanwezig bij opgave 10. In 2020 zal via natuurlijke momenten een samenvoeging van beide opgaven kunnen plaatsvinden.

Opgave 11: Arbeidsmarkt

Opgave	
Doel	<i>De Arbeidsmarkt Gorinchem ziet als taak om het aanbod van arbeid te verbeteren en te vergroten. Dat aanbod van arbeid bestaat uit alle mensen die kunnen en willen werken. Mensen (weer) aan het werk helpen is economisch en sociaal belangrijk en moet daarom veel aandacht krijgen. Minstens zo belangrijk is het om te zorgen dat mensen duurzaam aan het werk blijven. Ze moeten dus op niveau toegerust en geschoold blijven. Bijscholing en omscholing zijn speerpunten in het bij de les houden van werkenden. Een leven lang ontwikkelen!</i>
Bestuurlijk Trekker	<i>Cees Taal (Vijfheerenlanden)</i>
Ambtelijk Trekker	<i>Sjoerd Veerman (Vijfheerenlanden)</i>
Partners	<i>Gorinchem, Molenlanden, Vijfheerenlanden, Avres, UWV, VNONCW, vakbonden, werkgevers, School & Bedrijf.</i>
Stand van zaken	<p><i>Voor deze bestuursperiode (2019-2022) is een werkprogramma opgesteld voor de Arbeidsmarktregio. Het vastgestelde werkprogramma onder de titel Bestuursagenda 2019-2022 geeft een overzicht van de activiteiten in de drie gemeenten, een kleine 20 beleidsaccenten, de uitvoering van de DOE AGENDA en een overzicht van budgetten.</i></p> <p><i>Onderdeel 4 van de Bestuursagenda is de DOE AGENDA. Van rijkswege is één miljoen euro toegekend. In de DOE AGENDA zijn enkele trajecten benoemd:</i></p> <ul style="list-style-type: none"> <i>✓ Oprichten ambachtsschool (nieuwe stijl);</i> <i>✓ Uitbouwen digitaal platform scholing (WIJII);</i> <i>✓ Peer to Peer connection;</i> <i>✓ Instroom statushouders in de zorg;</i> <i>✓ Versterking Werkgeversservice Punt.</i> <p><i>De trajecten zijn gestart en in de eerste halfjaarmonitoring ten behoeve van het ministerie is vastgesteld dat een en ander op schema ligt.</i></p> <p><i>Met ingang van 2020 maakt de voormalige gemeente Lingewaal (nu onderdeel van de gemeente West-Betuwe) officieel geen deel meer uit van de Arbeidsmarktregio Gorinchem.</i></p>
Overall performance	

Overzicht ontwikkelingen

Instanties

Belangrijk binnen de Arbeidsmarktregio Gorinchem is het streven naar optimale participatie voor iedereen. Uitvoeringsorganisaties zoals Avres en vele andere willen iedereen, die niet zelfstandig aan het werk komen, ondersteunen. Belangrijkste is dat de samenwerking in de regio, de kansen vergroot. Sterk voordeel van onze compacte regio is dat het overzichtelijk is en meer mogelijkheden biedt om een passend aanbod te doen van Participatiewettrajecten of ontwikkelingstrajecten, vrijwilligerswerk, arbeidsmatige dagbesteding (WMO), werkvoorziening, werkfitprogramma tot een betaalde baan. Erbij

Overzicht ontwikkelingen

horen, meedoen en jezelf verder ontwikkelen, betekent dat na een herstart met dagbesteding, werkfit uiteindelijk een betaalde baan gevonden kan worden.

Activiteiten Arbeidsmarktregio

School & Bedrijf heeft een belangrijke functie in verminderen van de mismatch tussen onderwijs en bedrijfsleven.

- ✓ *De Ondernemersprijs voor Scholieren heeft dit jaar onvoldoende opgeleverd om de prijs te kunnen toekennen. Het blijft lastig om in het gebruikelijke schoolprogramma ook nog leerlingen te vinden die een uitgewerkt voorstel kunnen doen aan de jury.*
- ✓ *Het Matchmakerproject/VSV is sinds 2019 niet meer toepasselijk in de Vijfheerenlanden in verband met de overgang van deze gemeente naar RMC Utrecht-Zuid. Het project wordt in 2020 afgerond en probeert een doorstart te maken.*
- ✓ *Het Regioplan VMBO techniek, opgesteld voor de Altena-Alblasterwaard-Vijfheerenlanden-regio, is een mooi voorbeeld van grenzeloos samenwerken. In de regio zijn **vier scholen** die een vmbo aanbod hebben in de sector techniek. Drie van deze scholen (Omnia College, Gomarus en Gilde Vakcollege Techniek) vertegenwoordigen ieder een eigen denominatie en zijn gevestigd in Gorinchem. Het Willem van Oranjecollege staat in Wijk en Aalburg. Al vele jaren werken deze scholen samen, op het gebied van de regionale techniekpromotie betreft. Van rijkswege is 9 miljoen euro toegekend voor de komende jaren. Van het bedrijfsleven wordt een cofinanciering van één miljoen gevraagd.*
- ✓ *Het Revolverend Fonds Alblasterwaard-Vijfheerenlanden heeft een tweede evaluatieverslag gemaakt. In het fonds is nog voldoende geld voor meer initiatieven op het gebied van startup bedrijven of initiatieven.*

Beleidsaccenten

Voor een goede werking van de Arbeidsmarkt is het van belang dat de drie O's, onderwijs, ondernemers en overheid goed samenwerken. De voorzitter van het WerkbedrijfRAP probeert meer ondernemers bij dit arbeidsoverleg te betrekken.

- ✓ *In het kader van grenzeloos samenwerken heeft de gemeente Vijfheerenlanden de heer Cees Kiene, voorheen aanjager van de Programmaraad, gevraagd te onderzoeken op welke manier deze gemeente grenzeloos met haar omgeving kan samenwerken. Verkennende gesprekken hebben plaatsgevonden met spelers uit de arbeidsmarktregio's Gorinchem, Drechtsteden, Midden Utrecht, Rivierenland en West-Brabant.*
- ✓ *Het project Taalsnelweg is van start gegaan om statushouders sneller taalvaardig te maken. Dit project wordt van rijkswege ondersteund met een bijdrage van € 275.000. De eerste groep van 20 statushouders is in oktober van start gegaan.*
- ✓ *Avres werkt aan het oprichten van SROI Fonds voor de Arbeidsmarktregio Gorinchem.*
- ✓ *De actie om mensen bekend te maken met bedrijven waar ze werk zouden kunnen vinden onder de noemer 'Kom binnen bij bedrijven' is in 2020 naast Molenlanden ook in Vijfheerenlanden.*
- ✓ *Tijdens de Bestuurlijke Tafel van 20 februari is door een medewerker van de Human Capital Agenda Zuid-Holland een toelichting gegeven over de mogelijkheden van de arbeidsmarktregio om hieraan mee te doen.*

De gemeenten Gorinchem en de Drechtsteden hebben een aanvraag voor een Regiodeal ingediend en inmiddels is bekend geworden dat deze is toegekend. Vanuit het perspectief van de arbeidsmarktregio Gorinchem zijn een drietal onderdelen van belang. De oprichting van de Regionale Beroepen en Innovatie Campus in Gorinchem, transformatie van het bedrijventerrein Arkeldsedijk in Gorinchem en de ontsluiting van het nieuwe regionale bedrijventerrein Groote Haar. De Regiodeal heeft een bijdrage van 22,5 miljoen euro toegewezen gekregen.

DOE AGENDA

Ambachtscollege

De stichting ambachtscollege is opgericht en van start gegaan. Projectleider is Rudy van Zenderen ook

Overzicht ontwikkelingen

verbonden aan de Stichting Behouden Vaart. Deze ambachtsschool nieuwe stijl biedt de mogelijkheid om een technische opleiding te krijgen. Een eerst groep van 8 personen is gestart.

Uitbouwen digitaal platform scholing (WIJJ)

Het digitale platform biedt steeds meer mogelijkheden om toegepaste scholing te krijgen.

Samenwerking met Hive.nl moet meer scholingsmogelijkheden, Hive is een nieuw eigennuttig concept voor mensen met en zonder baan. Binnen Hive gaan mensen aan de slag met vaardigheden die ze nodig hebben om morgen en overmorgen verder te komen in hun loopbaan. De zogenoemde 21^e eeuwse vaardigheden. Kenmerkend is het aanbod om in groepen na te denken over hoe het aanleren van die vaardigheden kan worden bevorderd.

Wijij heeft al ruim 50 plaatsingen opgeleverd. Mensen die aan het werk gingen

Peer to Peer connection

De arbeidsmarkt(regio) heeft er belang bij dat de drie O's, ondernemers, onderwijs en overheid goed samenwerken. Goede voorbeelden helpen om ondernemers mogelijkheden te laten zien dat ook mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt een waardevolle bijdrage kunnen leveren aan het werk. In samenwerking met ondernemersorganisatie wordt gezocht naar ondernemers die ambassadeur willen zijn voor de ondernemers die in hun bedrijf mensen met een afstand tot arbeidsmarkt hebben ingeschakeld.

Instroom statushouders in de zorg

Om meer mensen naar werk in de zorg te leiden zijn twee projecten gestart:

- ✓ Stichting Samen doen, Avres, UWV en drie werkgevers (zorginstellingen) zijn momenteel de mogelijkheden aan het verkennen voor een aantal ontwikkelplekken in de Zorg op MBO 2 en 3 niveau.
- ✓ Gewerkt wordt aan het opzetten van een voortraject (taalverhoging) voor anderstalige klanten, met het doel dat de deelnemers vanaf september 2020 mee kunnen doen met een BBL entree opleiding "assistent zorg en dienstverlening" op niveau 1 bij het Da Vinci College. Op dit niveau kunnen klanten voorbereid worden voor het uitvoeren van de zogenaamde "aandachtbanen", ter ondersteuning van zorgpersoneel en mogelijk doorgroeien naar de functie van "helpende in de zorg" op niveau 2. Deze entree opleiding richt zich behalve de "zorg" ook op horeca en schoonmaak.

Versterking Werkgeversservice Punt

Ingespeeld wordt op wat het ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid schreef in het kader van Perspectief op Werk. In de arbeidsmarktregio moet gemeenten/Avres en UWV hun werkzoekenden met afstand tot de arbeidsmarkt goed in beeld hebben en zoveel mogelijk werkfit maken. Alle werkgevers moeten weten waar ze terecht kunnen; welke dienstverlening ze dan kunnen verwachten; welke werkzoekenden er beschikbaar zijn en op welke ondersteuning zij kunnen rekenen als zij deze in dienst nemen. Binnen de Arbeidsmarktregio Gorinchem wordt hier aan gewerkt. Daarbij wordt aangesloten bij een toekomstige verplichting om een uitvoeringsplan te maken voor de werkgeversdienstverlening in de Arbeidsmarktregio.

Vooruitzicht

De uitvoering van de Bestuursagenda 2019-2022 wordt voortgezet. De cijfers in de Arbeidsmarktregio Gorinchem geven aan dat er een krappe arbeidsmarkt is. De stand van de ww-uitkeringen is historisch laag. In januari 2020 voor de regio 1,9% tegenover landelijk 2,6%. De hoeveelheid banen in de regio (in de definitie van de banenafpraak) neemt nog steeds toe. Deze ontwikkeling is belangrijk. De overheden blijven achter bij het bedrijfsleven, dat blijft een belangrijk aandachtspunt.

De online campagne voor de 35 arbeidsmarktregio's (gefaciliteerd door de Programmaraad en SZW) gaat live in de komende maanden; werkgeversannou. Als hulpmiddel voor werkgevers naar de werkgeversdienstverlening.

Opgave 12: Bereikbaarheid

Opgave	
Doel	<i>De bereikbaarheid van de Alblasserwaard-Vijfheerenlanden staat de laatste jaren onder grote druk. De grote verkeersaders slibben dicht en dat leidt weer tot veel sluijperverkeer over het provinciale wegennet, waardoor ook daar congestie ontstaat. We zetten in op doorstroming om bedrijven en instellingen goed bereikbaar te houden. Daarbij hoort een goed functionerend OV-netwerk over spoor, weg en water. Ook draagt de aanwezigheid van (veilige) fietsroutes bij aan bereikbaarheid. Onze ambitie is om de kansen van ketenmobiliteit beter te benutten.</i>
Bestuurlijk Trekker	<i>Joost van der Geest (Gorinchem)</i>
Ambtelijk Trekker	<i>Sjoerd Veerman (Vijfheerenlanden)</i>
Partners	<i>Gorinchem, Molenlanden, Vijfheerenlanden, Provincie Utrecht, Provincie Zuid-Holland, Waterschap Rivierenland.</i>
Risico's/bijzonderheden	<i>Veel werkzaamheden rondom het rijkswegenwet vinden in de komende jaren plaats, zonder goede afstemming zal op meerdere plaatsen tegelijkertijd het wegennet verstopt raken.</i>
Overall performance	

Ontwikkelingen	
<p>AFSTEMMING WERKZAAMHEDEN INFRASTRUCTUUR</p> <p><i>In kader van het grenzeloos samenwerken is de RMA aangesloten bij het overleg van Drechtsteden, provincie Zuid-Holland en Rijkswaterstaat. De economische werkelijkheid vraagt om een infrastructuur die in topconditie is. Wegen en water verbonden door bruggen en tunnels aan de randen van de regio zijn de bloedvaten van de regiomobiliteit. Alleen met betrouwbaar wegen- en waternetwerk zijn we voorbereid op economische groei, klimaatverandering, slimme mobiliteit en duurzaamheid.</i></p> <p><i>De komende jaren worden er vele woningen bijgebouwd, neemt het verkeer verder toe en worden vrachtauto's zwaarder en schepen groter. We hebben in deze regio een zeer intensief gebruikt netwerk van wegen en vaarwegen met de meeste beweegbare bruggen en tunnels van Nederland. De komende jaren moeten veel van deze bruggen en tunnels vervangen of gerenoveerd worden. Dit is de grootste onderhoudsopgave uit onze geschiedenis en zal een grote impact hebben op de bereikbaarheid van de regio.</i></p> <p><i>Bij de vele onderhoudsprojecten die op stapel staan is verkeershinder onvermijdelijk. Wegbeheerders beraden zich gezamenlijk over een aanpak waarmee hinder binnen de perken gehouden kan worden. Wegbeheerders zorgen voor een goede afstemming, tussen projecten waardoor het netwerk het als geheel blijft functioneren. Het grote aantal werkzaamheden dat nu in een relatief beperkte periode zal worden uitgevoerd vraagt om een project-overstijgende aanpak.</i></p> <p><i>Weggebruikers hebben geen boodschap aan de beheergrenzen. Daarom sluiten we aan bij het bestaande overleg van Drechtsteden, provincie, Verkeersonderneming en Rijkswaterstaat. We hebben elkaar ook nodig omdat de opgave voor elke partij afzonderlijk te groot is. Ook bedrijven en</i></p>	

Ontwikkelingen

weggebruikers zelf betrekken we bij de aanpak en spreken we aan op hun verantwoordelijkheid en rol bij het bereikbaar houden van de regio tijdens de komende onderhoudsopgave. Het op peil houden van de bereikbaarheid in de regio, rekening houdend met de leefbaarheid noopt tot een andere aanpak en vraagt om een transitie naar een veel duurzamere mobiliteit. Meer inzet op OV en ander reisgedrag.

De gebiedsaanpak kan gezien worden als een regionale invulling van de bereikbaarheidsaanpak. Hier geven we nadere duiding aan de ideeën uit de bereikbaarheidsaanpak en zorgen we voor samenhang in de aanpak van de onderhoudsprojecten. Verdere invulling van het samenspel project – gebied – bereikbaarheidsaanpak provincie zal nog moeten worden gegeven.

Bestuurlijk is wethouder Joost van der Geest aangesloten bij het bestuurlijk overleg. Joop Koetsenruijter vertegenwoordigd de RMA in het directeurenoverleg. Ambtelijk is de programmamanager opgave 12 van de RMA aangesloten. Regelmatig wordt op woensdag door betrokken medewerkers bij Rijkswaterstaat in Dordrecht gewerkt.

Zo wordt voor de A15 en A27 gesproken met meerdere provincies, regio's en gemeenten. Dat geldt ook voor de A15. Niet alleen overheden, maar ook ondernemers, maatschappelijke organisaties en burgers worden gevraagd om mee te denken.

OPENBAAR VERVOER

DMG concessie

Gedurende het hele jaar is er frequent concessie-overleg geweest over de exploitatie van de concessie. Per december 2019 is er een nieuw vervoersplan. Dit vervoersplan bevat geen grootschalige netwerkwijzigingen, om ruimte te geven voor gewinning en stabiliteit. Er is ook tijd nodig voor een uitgebreide analyse van de nieuwe netwerkstructuur en de aanvullende vervoersvormen. Daarom zijn wijzigingen 2020 beperkt tot kleine optimalisaties, ook in de regio Alblasserwaard – in de route naar onder andere Kinderdijk.

Evaluatie

Voor de concessie openbaar vervoer Drechtsteden-Molenlanden-Gorinchem (DMG) heeft een evaluatie plaatsgevonden (voor de periode van 9 januari 2018 tot en met 1 november 2019). Het doel van de evaluatie is om inzicht te krijgen hoe het implementatieproces van de concessie DMG is verlopen. En daarnaast om te leren van de opgedane ervaringen in het proces en om deze lessen - waar nodig en mogelijk - mee te kunnen nemen in de implementatie van volgende concessies. Ook is er een hoorzitting geweest over de DMG concessie tot nu toe. De evaluatie leert dat de opstart moeilijk is geweest voor Qbuzz, Ondanks de mooie nieuwe bussen en de goede wil om vlot te starten waren er veel opstartproblemen.

Deelnemers aan de Stuurgroep DMG-concessie zijn de wethouders Joost van der Geest en Johan Quick. Ambtelijk maken deel uit van het concessie-overleg van de regio's, de provincie en Qbuzz zijn Niels van Leeuwen en Sjoerd Veerman.

OV Knooppunt MeerkerkA27

Er loopt een onderzoek naar de verschillende varianten van het OV knooppunt Meerkerk A27 om de verkeersveiligheid voor alle gebruikers te verbeteren. In november is een ronde tafelgesprek georganiseerd om te verschillende varianten en uitwerkingen te beoordelen. Nadere informatie wordt in eerste kwartaal 2020 verwacht. Tijdens het overleg bleek dat uit het onderzoek dat de (korte termijn) genomen veiligheidsmaatregelen hun beoogde doel bereikt hebben: de verkeersveiligheid is hierdoor verbeterd.

Gebiedsagenda

Tijdens de regionale conferentie op 25 september in Giessenburg werd uitleg gegeven over de [Regionale gebiedsagenda Mobiliteit AV 2030](#). De gebiedsagenda is opgebouwd rondom informatie per route

Ontwikkelingen

(corridor). Vaste onderdelen zijn de strategie voor de corridor, de actuele projecten en thema's. Regelmatig zal de gebiedsagenda aangepast worden aan de veranderende omstandigheden. Na de presentatie was er een uitwisseling van ideeën. Zoals, wat we als regio kunnen doen om de doorstroming van het verkeer te verbeteren. In overleg met rijk, provincies en gemeente wordt gewerkt aan een optimale volgtijdelijkheid van de werkzaamheden. Voorkomen moet worden dat er tegelijkertijd aan meerdere wegen wordt gewerkt, zodat alternatieve routes bruikbaar blijven. Wethouder Johan Quick benadrukte dat grenzeloos samenwerken voor de RMA-opgave Bereikbaarheid cruciaal is. En samenwerken gebeurt ook. Enkele aanwezigen vroegen aandacht voor het openbaar vervoer per bus, trein en over water. De gedachte dat mensen – om de filedruk te verminderen- meer samen en op andere tijden moeten gaan reizen, blijft in de praktijk lastig te realiseren. Er wordt gewerkt aan betere en snellere fietsroutes. Ook is er aandacht voor de vraag: hoe kunnen we tijdens werkzaamheden aan de A27 stilstand van het verkeer op de N214 voorkomen? Verder uitten enkele aanwezigen hun bezorgdheid over de belemmering van het openbaar vervoer op de A27 tijdens de langdurige werkzaamheden. De gestrekte buslijn over de N214 van Papendrecht via Meerkerk naar Utrecht werkt goed, zolang de bussen kunnen doorrijden.

BGU studie / Innovatief OV op het traject A27 /OV op de corridor A27. Breda-Gorinchem-Utrecht
Bestuurlijk en ambtelijk is door de gemeenten Gorinchem en Vijfheerenlanden meegewerkt aan de totstandkoming van een drietal studies, die zijn samengevat in de integrale eindrapportage "Verkenning verbetering openbaar vervoer verbinding Breda-Gorinchem-Utrecht" die bij het BO MIRT 2019 is besproken. Het rapport is gepubliceerd op de website rijksverheid.nl.

De verkenning leert, dat er op termijn een aanmerkelijke kwaliteitssprong mogelijk is voor het verbeteren van de busverbinding. Daarom hebben de partijen tijdens het BO MIRT 2019 afgesproken de verkenning een vervolg te geven. De kwaliteitssprong bestaat uit het bundelen van een aantal OV-lijnen: rechtstreekse verbindingen tussen Breda, Gorinchem en Utrecht, regionale lijnen uit de stedelijke regio's van Breda, Gorinchem en Utrecht. Door het slim positioneren van hubs sluiten deze verbindingen aan op het OV-netwerk in de stedelijke regio's. Op de A27 worden doorstromingsmaatregelen getroffen zodat de bussen ongehinderd kunnen doorstromen. Daarmee ontstaat een volwaardig OV-alternatief voor de auto met een reistijd en betrouwbaarheid die vergelijkbaar is met een treinverbinding.

En treinverbinding ligt niet voor de hand gelet op aantal OV gebruikers op dit traject. Op dit moment rond de 10.000 per dag en mogelijk kan dat aantal kan worden verviervoudigd. Hetgeen nog aantal minder is dan nodig geacht voor een forse investering van minimaal 4,5 miljard. Een directe treinverbinding tussen Breda-Gorinchem-Utrecht kent geen (bestuurlijk) draagvlak vanwege de hoge investeringskosten en het beperkt aantal potentiële reizigers. De te verwachten kosten wegen niet op tegen de te verwachten reizigersopbrengsten.

In de voorbereidingen voor het BO MIRT 2019 is gebleken dat de in 2019 uitgevoerde verkenning eerst een verdere verdieping vereist. De huidige inzichten vormen onvoldoende basis om een pilot te starten. Wel is duidelijk dat het structureel verbeteren van deze busverbinding op korte termijn niet direct mogelijk is, maar dat er kansen zijn om op termijn een verschil te maken. De verkennende studies hebben inzichten opgeleverd over een bedieningsconcept van gebundelde lijnen tussen de stedelijke omgevingen (zogenoemde daily urban systems) in plaats van verbindingen van hartje stad (Breda) naar hartje stad (Utrecht). Ook is duidelijk dat op dit moment geschikte emissievrije voertuigen met een hoog comfort en toegestane hoge snelheden (nog) niet beschikbaar zijn. De te behalen tijdswinst valt in de stedelijke omgeving en met een stop direct langs de autosnelweg tegen, temeer door voor snelheden van het OV boven de 100 km/u en aanpassing van bestaande wet- en regelgeving nodig is.

VERVOLG

DMG

De ov-concessie wordt doorontwikkeld. Jaarlijks wordt bekeken op welke onderdelen het aanbod van bus en trein kan worden verbeterd in de regio. Hierbij hoort ook nadrukkelijk het ketenvervoer, voor de

Ontwikkelingen

spreekwoordelijk eerste en laatste kilometer.

BGU

De huidige buslijnen, diverse Brabantliners en Snelbuzz lijnen, zullen blijven rijden. Tijdens de werkzaamheden aan de A27 (Houten – knooppunt Hooipolder) wordt geprobeerd de hinder voor deze buslijnen te beperken. Juist in deze periode zal het stimuleren van meer OV nodig zijn om permanent files te voorkomen. Tevens wordt het belang van hoogwaardig en innovatief OV op deze corridor ingebracht in het Toekomstbeeld OV 2040.

Het afgelopen jaar is een ambitieus samenwerkingsverband van genoemde overheden ontstaan. Deze partijen zijn voornemens om ook de komende periode met veel energie te onderzoeken hoe op de langere termijn de OV-verbinding Breda-Gorinchem-Utrecht een echte kwaliteitssprong kan maken. Denk hierbij aan diverse aspecten die voor de verbetering van belang zijn gebleken, zoals route-, netwerk- en hubontwikkeling, goede doorstroming op de weg en eigenschappen van het vervoermiddel.

Gebiedsagenda

In 2020 zal opnieuw gekeken worden naar de 10 geselecteerde corridors en 2 gebieden in de regio Alblasserwaard-Vijfheerenlanden. Tevens zullen er subsidie voor infrastructurele werken –waar mogelijk – worden aangevraagd.

Merwedelingelijn

Reizigers die over Geldermalsen treinen, moeten deze zomer rekening houden met ernstige vertraging. Een megaproject aan het spoor bij Geldermalsen zal 4 juli tot 10 augustus wekenlang voor hinder zorgen. Minder treinen en soms helemaal geen treinen. De ingreep heeft gevolgen voor treinreizigers, er rijden zes weken lang beperkt treinen en tijdens drie lange weekenden helemaal niet. In die weekenden worden bussen ingezet. Het project begint bij de Merwedelingelijn. Er komt een nieuw, vrij liggend spoor in Tricht en Geldermalsen, zodat treinen op deze lijn niet meer invoegen op het drukke spoor tussen Utrecht en Den Bosch. In Geldermalsen gaat het station op de schop. Er komen twee perrons bij: een voor de treinen van de Merwedelingelijn, het andere voor de verbinding met Tiel. De voetgangersbrug over het spoor wordt vervangen door een tunnel.

Opgave 13: Waterveiligheid & Klimaatadaptatie

Opgave	
Doel	<p><u>Waterveiligheid</u>: Gebiedsbreed beter verweven van waterveiligheid en ruimtelijke/economische ontwikkeling. Daartoe ook meerwaarde meerlaagseveiligheid in beeld brengen. Klimaatadaptatie/ruimtelijke adaptatie hierbij betrekken.</p> <p><u>Klimaatadaptatie</u>: Het overall doel is om een goed woon- en werkklimaat te hebben en houden in de regio AV door in te spelen op het veranderende klimaat.</p>
Bestuurlijk Trekker	<p><u>Waterveiligheid</u>: Bram van Hemmen (Sliedrecht)</p> <p><u>Klimaatadaptatie</u>: Mathieu Gremmen (Waterschap Rivierenland)</p>
Ambtelijk Trekker	<p><u>Waterveiligheid</u>: Jantien Oostijen (Provincie Zuid-Holland)</p> <p><u>Klimaatadaptatie</u>: Daan Willems (Waterschap Rivierenland). Daan heeft het trekkerschap per 1-9-2019 overgenomen van Pieter Sollie (Waterschap Rivierenland).</p>
Partners	<p><u>Waterveiligheid</u>: Gebiedsraad A5H: deelnemers Gorinchem, Molenlanden, Vijfheerenlanden, Hardinxveld-Giessendam, Sliedrecht, Papendrecht, Alblasterdam, Waterschap Rivierenland, provincie Zuid-Holland, provincie Utrecht.</p> <p><u>Klimaatadaptatie</u>: Alblasterdam, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht, Vijfheerenlanden, Provincie Utrecht, Provincie Zuid-Holland, Waterschap Rivierenland, Werkgroep Water Blauwzaam.</p>
Stand van zaken	<p><u>Waterveiligheid</u>: Geen bijzonderheden. Zie hieronder.</p> <p><u>Klimaatadaptatie</u>: De stresstest klimaatadaptatie A5H is medio mei opgeleverd. Ook is een bijdrage door het Rijk toegekend voor de regionale samenwerking rondom klimaat en bodemdaling. Het plan van aanpak voor het vervolg van het proces is besproken is eind januari afgerond. Uitvoering van dit plan van aanpak moet leiden tot een Regionale Adaptatie Strategie voor de regio aan het eind van 2020 en een uitvoeringsagenda begin 2021.</p>
Overall performance	

Projecten Klimaatadaptatie	
<p>Stresstest Klimaatadaptatie A5H</p> <ul style="list-style-type: none"> Doel: Uitvoeren stresstest klimaatadaptatie voor het gebied van de Alblasterwaard en Vijfheerenlanden en verhogen klimaatbewustzijn bij de samenwerkende partijen. 	

Projecten Klimaatadaptatie

- **Deelnemers:** Gemeenten Alblasserdam, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht, Vijfheerenlanden, Provincie Utrecht, Provincie Zuid-Holland, Waterschap Rivierenland, Werkgroep Water Blauwzaam.
- **Stand van zaken:** Gereed en verspreid onder de betrokken gemeenten. Daarnaast zijn presentaties gegeven over de stresstest op de jaarlijkse RMA-conferentie, Groen Verbindt en heeft een Bijzonder Blauwzaam Bijeenkomst in het teken gestaan van de aanpak klimaatadaptatie.
- **Projectleider:** Pieter Sollie
- **Financieel:** De totale opdracht is gerealiseerd ruim binnen de raming van 40.000,=
- **Inzet:** Niet precies bekend.
- **Risico's/bijzonderheden:** Geen

Risicodialoog Klimaatadaptatie A5H

- **Doel:** Uitvoeren risicodialoog klimaatadaptatie voor het gebied van de Alblasserwaard en Vijfheerenlanden en verhogen klimaatbewustzijn bij de samenwerkende partijen.
- **Deelnemers:** Gemeenten Alblasserdam, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht, Vijfheerenlanden, Provincie Utrecht, Provincie Zuid-Holland, Waterschap Rivierenland.
- **Stand van zaken:** Met het kernteam klimaatadaptatie is een plan van aanpak opgesteld voor het uitvoeren van de risicodialoog en het opstellen van een adaptatiestrategie en uitvoeringsagenda. Dit plan van aanpak is met de bestuurlijke trekkers afgestemd.
- **Projectleider:** Daan Willems / Maureen Pesman
- **Financieel:** Voor deze stap is financiering beschikbaar vanuit de toegekende subsidie (maximaal 150.000 euro). Hierbij is cofinanciering of uren van de partners bij nodig.
- **Inzet:** collega's van RMA-partners zitten in het kernteam. Gemeente Papendrecht is ook vertegenwoordigd in het kernteam. Met de andere gemeenten binnen dijkkring 16 is contact gelegd om weer aan te haken in dit proces.
- **Risico's/bijzonderheden:** Het klimaatakkoord wat komend najaar getekend gaat worden zal mogelijk aanvullende randvoorwaarden en doelen stellen die van invloed zijn op het proces om te komen tot een adaptatiestrategie. In het plan van aanpak is afgesproken dat dit proces zijn eigenlijk spoor blijft lopen, maar inhoudelijk afstemt met de veenweidestrategie Alblasserwaard en agrarische economie.

Projecten Waterveiligheid

Water en ruimte verbinden in de A5H

- **Doel:** Gebiedsbreed beter verweven van waterveiligheid en ruimtelijke/economische ontwikkeling. Daartoe ook meerwaarde meerlaagseveiligheid in beeld brengen. Klimaatadaptatie/ruimtelijke adaptatie hierbij betrekken.

Projecten Waterveiligheid

- **Deelnemers:** *Gebiedsraad ASH: deelnemers Gorinchem, Molenlanden, Vijfheerenlanden, Hardinxveld-Giessendam, Sliedrecht, Papendrecht, Alblasserdam, Waterschap Rivierenland, provincie Zuid-Holland, provincie Utrecht.*
- **Stand van zaken:** *De actie-agenda 2019-2020 is in juni door de Gebiedsraad vastgesteld en wordt nu in uitvoering gebracht. De volgende zaken zullen komende tijd worden opgepakt:*
 - ✓ *Vervolg op de Intentieovereenkomst van 7 maart 2019 voor integreren gebiedsontwikkeling Mercon Kloos met dijkversterking;*
 - ✓ *Gebiedsperspectief Alblasserdam- Kinderdijk. Verkennen koppelmogelijkheden met waterveiligheid;*
 - ✓ *Verkenning kansen meekoppelen SAFE (Streefkerk-Ameide-FortEverdingen) (medio 2020);*
 - ✓ *Verkennen meekoppelambities gekoppeld aan de beoordelingen van 16-2 en 16-1 (tweede helft 2020);*
 - ✓ *Opleveren: onderzoek naar spontaan hulpaanbod bij overstromingen, EU FRAMES project voor meerlaagse veiligheid. Onderdeel van Gebiedsconferentie Deltaprogramma Rijnmond Drechtsteden 8 juni 2019;*
 - ✓ *Opleveren: eindconferentie en -rapportage FRAMES. Eerste helft 2020.*
- **Projectleider:** *Jantien Oostijen (Provincie Zuid-Holland)*
- **Financieel:** *Kosten worden gedekt uit gereserveerde middelen. In 2020 is geen extra bijdrage nodig van de partners.*
- **Inzet:** *Bij het vaststellen van de Actie-agenda 2019-2020 is ingestemd met de ureninzet door de partners.*
- **Risico's/bijzonderheden:** *Geen.*

Opgave 14: Bodemdaling

Opgave	
Doel	<i>'Bewust beter omgaan met bodemdaling'</i> Het doel is om effectief om te gaan met de gevolgen van bodemdaling en zeespiegelstijging. Hierbij gaat het om zowel de stedelijke gebieden, als de linten en het landelijk gebied. We streven er daarbij naar dat bodemdaling wordt ervaren als gezamenlijke opgave waarvoor we gezamenlijk aan de slag moeten en kansen worden benut. Verder is kennisontwikkeling hierbij belangrijk voor het ontdekken van nieuwe oplossingen. Voor die kennisontwikkeling zal ook veelal gebruik worden gemaakt van wat men al weet/onderzoekt. Twee keer het wiel opnieuw uitvinden is onzin.
Bestuurlijk Trekker	Teunis Jacob Slob (Molenlanden)
Ambtelijk Trekker	Maureen Pesman (Molenlanden)
Partners	Gorinchem, Molenlanden, Vijfheerenlanden, Provincie Zuid-Holland, Provincie Utrecht, Waterschap Rivierenland
Risico's/bijzonderheden	N.v.t.
Overall performance	

Projecten	
<h3>Pilot Drukdrainage in Alblasserwaard-Vijfheerenlanden</h3> <ul style="list-style-type: none"> Doel: drukdrainage wordt momenteel gezien als een van de potentiële oplossingen om bodemdaling te verminderen/vertragen. Het effect van drukdrainage verschilt erg per bodemtype. Verspreid over het Groene Hart worden verschillende pilot projecten uitgevoerd vanuit het Nationaal Kennisprogramma Bodemdaling om het effect per bodemtype te onderzoeken. Klei-op-veen wordt hier nog niet in meegenomen en daar draagt deze pilot aan bij. Daarnaast voert dit project ook proeven uit om in combinatie met drukdrainage doelen te behalen in het watersysteem zoals biodiversiteit en KRW-doelen. Het Groen-onderwijs wordt nadrukkelijk in dit project betrokken ten einde jongeren inzicht te geven in de problematiek die speelt in de regio. Deelnemers: Stichting Blauwzaam, VIC, Kennis Transfer Centrum (KTC) Zegveld, KnowH2O, Wellant College, lokale boeren, Provincie Zuid-Holland, mogelijk Provincie Utrecht, Waterschap Rivierenland, gemeente Molenlanden en gemeente Vijfheerenlanden. Stand van zaken: De financiële bijdragen van Provincie Zuid-Holland en Gemeente Molenlanden zijn toegezegd. De opstart wordt momenteel georganiseerd. Waterschap Rivierenland op 12 maart 2019 vergunning voor dit project verleend. Het WSRL-bestuur heeft daarbij besloten dat "het waterschap 2 x per jaar op 3 percelen de waterkwaliteit zal monitoren". Door de nieuwe subsidie systematiek in de provincie Zuid Holland vinden er nog enkele aanpassingen plaats. Er vindt druk overleg plaats aan te vragen en om de Provincie Utrecht aangehaakt te krijgen. Projectleider: Stichting Blauwzaam 	

Projecten

- **Financieel:** De kosten voor de ontwikkeling van dit plan worden begroot op € 478.050,- excl. 21% BTW (€ 578.441,- incl. 21% BTW). In het plan van aanpak is dekking van deze kosten als volgt verdeeld:
 - Provincie Zuid-Holland 60%
 - Provincie Utrecht via Programma bureau Utrecht-West 30%
 - RMA budget Bodemdaling 10%
 Daarnaast leveren de boeren, Stichting Blauwzaam en KnowH2O financiering d.m.v. inzet van uren (in-kind) en inzet van eigen materiaal. De boeren zullen ook zelf een deel van de aanlegkosten van de systemen op zich nemen.
- **Inzet:** Niet precies bekend. Tijdsplanning is van 2020 t/m 2023.
- **Risico's/bijzonderheden:** Het projectinitiatief komt vanuit Stichting Blauwzaam en drie lokale boeren. Daarnaast neemt Wellant College een deel van de monitoring op zich. Zij investeren in dit project waardoor het ook lokaal gedragen wordt. De RMA (gemeenten) steunt dit initiatief financieel en inhoudelijk én zal in deze ook als opdrachtgever haar rol nemen.

Regionale verkenning bodemdaling

- **Doel:** De werkregio A5H heeft, in het kader van klimaatadaptatie, een regionale stresstest opgesteld. Vanuit de stresstest worden een risicodialoog en adaptatiestrategie opgesteld die kunnen worden gebruikt als implementatie voor lokale (omgeving)visies en -plannen. Omdat in de A5H droogte één van de grote uitdagingen blijkt te zijn is klimaatadaptatie onlosmakelijk verbonden aan bodemdaling. Hierom wordt er naast de adaptatiestrategie ook een regionale verkenning bodemdaling uitgevoerd, met als belangrijkste eerste doel: een gezamenlijke probleemperceptie.
- **Deelnemers:** Gemeenten Alblasserdam, Gorinchem, Hardinxveld-Giessendam, Molenlanden, Papendrecht, Sliedrecht, Vijfheerenlanden, Provincie Utrecht, Provincie Zuid-Holland, Waterschap Rivierenland.
- **Stand van zaken:** Met het kernteam klimaatadaptatie is een plan van aanpak opgesteld voor het uitvoeren van de risicodialoog en het opstellen van een adaptatiestrategie en uitvoeringsagenda. Dit plan van aanpak is met de bestuurlijke trekkers afgestemd.
- **Projectleider:** Maureen Pesman/Daan Willems
- **Financieel:** voor deze stap is financiering beschikbaar vanuit de toegekende subsidie (maximaal 150.000 euro). Hierbij is cofinanciering of uren van de partners bij nodig.
- **Inzet:** collega's van RMA-partners zitten in het kernteam. Gemeente Papendrecht is ook vertegenwoordigd in het kernteam. Met de andere gemeenten binnen dijkkring 16 is contact gelegd om weer aan te haken in dit proces.
- **Risico's/bijzonderheden:** In het plan van aanpak is afgesproken dat dit proces zijn eigenlijk spoor blijft lopen, maar inhoudelijk afstemt met de veenweidestrategie Alblasserwaard en agrarische economie.

Opgave 15: Energietransitie

Opgave	
Doel	<i>Onze ambitie is dat de regio AV in 2050 energieneutraal is! We streven ernaar om met alle betrokken partijen gezamenlijk een regionale energietransitie op te stellen voor de AV. Door het verbeteren van de samenwerking kunnen ruimtelijke en economische opgaven worden gebundeld hetgeen bijdraagt aan de kwaliteit van het gebied.</i>
Bestuurlijk Trekker	<i><u>Molenlanden/Gorinchem</u>: Eelke Kraaijeveld (Gorinchem) <u>Vijfheerenlanden</u>: Christa Hendriksen (Vijfheerenlanden)</i>
Ambtelijk Trekker	<i><u>Molenlanden/Gorinchem</u>: Kirsten Schouten (Gorinchem) <u>Vijfheerenlanden</u>: Jeannette Bijkerk (Vijfheerenlanden). Wegens ziekte wordt Jeannette op dit moment vervangen door Noortje Beuvery (Vijfheerenlanden).</i>
Partners	<i><u>Molenlanden/Gorinchem</u>: Molenlanden, Gorinchem en provincie Zuid-Holland <u>Vijfheerenlanden</u>: U16 gemeenten en Provincie Utrecht</i>
Risico's/bijzonderheden	<i>De gemeenten Molenlanden en Gorinchem enerzijds en de gemeente Vijfheerenlanden anderzijds ontwikkelen de energiestrategie (RES) afzonderlijk van elkaar. De gemeente Vijfheerenlanden doet dat samen met partners in de Provincie Utrecht. Wel wil men beide trajecten nauw met elkaar afstemmen om later tot een goede afgestemde uitvoering te kunnen komen.</i>
Overall performance	

Projecten	
<p>Regionale Energiestrategie Molenlanden/Gorinchem</p> <ul style="list-style-type: none"> • Doel: <i>Het realiseren van de Regionale Energiestrategie (RES) en daar uitvoering aan geven. Dit met als doel om aan de landelijke CO2-reductie doelstellingen te voldoen (2030 49% reductie en 2050 99% reductie).</i> • Deelnemers: <i>Molenlanden, Gorinchem en provincie Zuid-Holland, Stedin, Waterschap.</i> • Stand van zaken: <i>In het kader van de RES heeft vanaf januari 2019 een participatieproces plaatsgevonden met alle stakeholders. Hierbij gaat het onder meer om: waterschap Rivierenland,, Stedin, woningcorporaties, vertegenwoordigers van dorpsraden, Land- en Tuinbouworganisatie, Gorinchem Natuurlijk Groen en Oasen. Het gehele participatieproces is begeleid door de projectgroep RES met daarin: gemeenten Gorinchem en Molenlanden, provincie, Stedin, waterschap</i> 	

Projecten

Rivierenland en adviesbureau BVR. Ook is een bestuurlijke coördinatiegroep ingesteld met de bestuurders van deze organisaties. Verder hebben de volgende bijeenkomsten plaatsgevonden:

- ✓ *Op 27 januari 2020 heeft een stakeholders bijeenkomst plaats gevonden;*
- ✓ *Op 14 februari 2020 vond een gezamenlijke radenbijeenkomst plaats;*
- ✓ *Op 24 en 30 maart 2020 hebben wij participatiebijeenkomsten met de inwoners van Molenlanden en Gorinchem;*
- ✓ *Per juni 2020 dient de concept RES opgeleverd te zijn aan de NP RES.*

- **Projectleider:** *Kirsten Schouten (Gorinchem)*
- **Financieel:** *De financiële bijdrage van het Rijk provincie betrof € 542.364 voor drie jaar.*
- **Inzet:** *De werkzaamheden van de projectgroep en de betrokken collega's vinden plaats binnen de bestaande formatie.*
- **Risico's/bijzonderheden:** *de ruimtelijke impact van de diverse mogelijkheden op het gebied van duurzame energie worden steeds duidelijker. We hebben drie klimaatscenario's op basis van wind, zon en een combinatie van wind en zon. Wij zijn in afwachting van de aanpassing van het ruimtelijk beleid door de provincie Zuid-Holland om de mogelijkheden te kunnen realiseren.*

Regionale Energiestrategie Vijfheerenlanden / U16

- **Doel:** *Het realiseren van de Regionale Energiestrategie (RES) en daar uitvoering aan geven. Dit met als doel om aan de landelijke CO2-reductie doelstellingen te voldoen. (2030 49% reductie en 2050 99% reductie).*
- **Deelnemers:** *U16 gemeenten waaronder gemeente Vijfheerenlanden, provincie Utrecht, Waterschappen.*
- **Stand van zaken:** *Er is bestuurlijke overeenstemming over de procesmatige invoering van de concept-RES. In maart wordt de definitieve tekst voor het bod RES opgesteld en naar de gemeenten gestuurd. Het bod bestaat uit:*
 1. *Een deel grootschalige zonnepanelen op dak,*
 2. *De al bestaande duurzame installaties, windturbines en zonnepanelen,*
 3. *Voorgenomen beleid en*
 4. *Denkrichtingen voor grootschalige zonne-energie- en windprojecten.*
- **Projectleider:** *Jeannette Bijkerk.*
- **Financieel:** *Project vindt binnen de bestaande U16 budgetten plaats.*
- **Inzet:** *De werkzaamheden van de betrokken collega's vinden plaats binnen de bestaande formatie.*
- **Risico's/bijzonderheden:** *geen.*

Bijlage: Uitvoeringsplan 2020 RMA

Het uitvoeringsplan is op 18 september 2019 ter goedkeuring aangeboden aan de colleges van Gorinchem, Molenlanden en Vijfheerenlanden. Alle colleges hebben vervolgens met dit uitvoeringsplan ingestemd. Met de strategische partners (provincies Zuid-Holland en Utrecht en het waterschap Rivierenland) zijn geen harde afspraken gemaakt maar wordt op het niveau van de opgaven en projecten afstemming gezocht.

Strategisch Thema	Nr	Maatschappelijke opgave	Bestuurlijk trekker	Ambtelijk trekker	Adm Gem	Nr	Projecten & activiteiten	Budget 2019	Uitgaven tm 1-7-19	Verw 2019	Begroting 2020 (in euro's)								Ambtelijke inzet in 2020 (in uren)						
											TOTAAL	GOR	MOL	VHL	Prov UT	Prov ZH	WatRL	Subsidies	TOTAAL	GOR	MLD	VHL			
Leefbaar en aantrekkelijk	1	LANDSCHAPSONTWIKKELING	Maks van Middelkoop	Dick Verwoert	MOL	1.1	Ondersteuning Gebiedsplatform Alblasserwaard-Vijfheerenlanden	20.500	20.500	20.500	20.500	5.469	6.701	8.330					0						
						1.2	Ontwikkelen "landschapsuitvoeringsplan"	50.000	35.279	50.000															
						1.3	Realiseren projecten "landschapsuitvoeringsplan"				100.000	12.500	25.000	25.000	15.000	15.000	7.500					500	100	200	200
						1.4	Prijsvraag Eo Wijersstichting				NB	NB	NB	NB	NB	NB	NB	NB				NB	NB	NB	NB
	2	WONEN	Ro van Doesburg	Iemke Bruseker	GOR	2.1	Werkbudget bij de uitvoering van de samenwerking en de projecten	26.200	0	26.200	26.200	6.990	8.564	10.646					825	275	275	275			
3	VERKEERSVEILIGHEID	Johan Quik	Egbert van den Dam / Arwin de Hoog	MOL	3.1	Project Regionaal Actieprogramma Verkeersveiligheid 2019	298.739	136.000	298.739																
					3.2	Project Regionaal Actieprogramma Verkeersveiligheid 2020				243.094	23.567	28.061					180.872	10.594		80	40	40			
4	STEDELIJKE KEREN																								
5	ZORG	Lizanne Lanser	Iemke Bruseker	GOR	5.1	Samenwerking verschillende activiteiten Sociaal Domein	335.377	335.377	335.377	335.377	98.247	120.375	116.755						300	100	100	100			
					5.2	Contractmanagement WMO	114.310	46.850	114.310	114.310	35.755	43.808	34.747								0				
Economisch krachtig	6	AGRARISCHE ECONOMIE	Teunis Jacob Slob	?	MOL	6.1	Energieproject Omgevingsdienst	0	0	0															
						6.2	Pilotprojecten duurzame, vitale landbouw (POP3-subsidieaanvraag)	542.000	10.000	10.000	532.000		16.000	16.000				500.000			0		NB	NB	
						6.3	Vrijkomende Agrarische Bebouwing	65.000	7.500	7.500	65.000		27.500	27.500		10.000						100		50	50
						7	MARITIEME (MAAK)INDUSTRIE	Joost van der Geest	Arjan van der Wiel	GOR	7.1	Maritieme Delta	18.000	10.000	10.000	10.000	5.000	5.000					100	50	50
	7.2	Vervolgstappen (nbn)				NB	NB	NB	NB	NB	NB	NB					150	75	75						
	8	INNOVATIEVE NOORD-ZUID AS																							
	9	VRIJETIJDSECONOMIE	Cees Taal	Cor Revet	MOL	9.1	Afronding aanleg wandelroutes	0	0	0															
						9.2	Onderhoud fiets- en wandelroutes	19.500	0	19.500	19.500	5.202	6.374	7.924											
						9.3	Project Jan Blanken Route (fase 1 is gerealiseerd)	0	0	0															
						9.4	Ontwikkelen regionaal beleid (mini-conferentie)				3.000	1.000	1.000	1.000								60	20	20	20
10	BEDRIJVENTERREINEN	Huib Zevenhuizen	Arjan van der Wiel	GOR	10.1	Visie-ontwikkeling verdieping opgave	0	0	18.000																
10.2	Meting data bedrijventerreinen en vervolgstappen				9.000	3.000	3.000	3.000									225	75	75	75					
11	ARBEIDSMARKT	Cees Taal	Sjoerd Veerman	VHL	11.1	Werkbudget arbeidsmarktregio 2019	122.000	NB	122.000																
					11.2	Werkbudget arbeidsmarktregio 2020				45.000	15.000	15.000	15.000							180	60	60	60		
12	BEREIKBAARHEID	Joost van der Geest	Sjoerd Veerman	VHL	12.1	Uitvoering opgesteld stappenplan	0	0	0	0	0	0	0					150	50	50	50				
Klimaat robuust	13	WATERVEILIGHEID EN KLIMAATADAPTATIE	Arie Bassa	Daan Willems (klimaatadaptatie)	WSRL	13.1	Uitvoering 0-meting gemeenten (incl noordelijke drechtsteden), themasessies klimaat, stresstest ASH, voeren risicodialoog en opstellen adaptatiestrategie en investeringsagenda. - Verwachte kosten 2021: 50.000 euro (12.500 per gem)	120.000	34.750	70.000	155.000	20.000	20.000	20.000		20.000	75.000	600	200	200	200				
			Bram van Hemmen	Jantien Oostijen (waterveiligheid)	PZH	13.2	Uitgaven in het kader van het gebiedsprogramma "Water en ruimte verbinden in de ASH"	30.000	32.200	33.000	0	0	0	0					100	20	60	20			
	14	BODEMDALING	Teunis Jacob Slob	Maureen Pesman	MOL	14.1	Pilot drukdrainage en bijdrage regionale vernieuwing	80.000	0	80.000	155.000	20.000	20.000	20.000	7.500	7.500	5.000	75.000	840	200	320	320			
	15	ENERGIETRANSITIE	Eelke Kraaijeveld	Eline van Wel	GOR	15.1	Vormgeven van een Regionale Energie Strategie (RES) Alblasserwaard	100.000	NB	100.000	NB	NB	NB						NB	NB	NB				
			Christa Hendriksen	Jeanette Bijkerk	VHL	15.2	Vormgeven van een Regionale Energie Strategie (RES) Vijfheerenlanden	60.000	NB	60.000	NB			NB						NB		NB			
15.3	Vormgeven van een gezamenlijk uitvoeringsplan (Alblasserwaard, Vijfheerenlanden, noordelijke Drechtsteden)				30.000	0	0	NB	NB	NB	NB							NB	NB	NB	NB				
								2.031.626	668.456	1.375.126	1.832.981	251.730	346.383	305.902	22.500	213.372	43.094	650.000	4.210	1.265	1.575	1.370			
								Aanvraag 2019		2.031.626	315.776	416.111	438.512	122.991	218.236	20.000	500.000	5.611	1.577	1.817	2.217				

- Opmerkingen**
- 1 De inzet van bestuurlijk en ambtelijk trekkers wordt niet in rekening gebracht. Door een evenredige verdeling van opgaven over de gemeenten wordt verwacht dat zich deze inzet redelijk uitmiddelt. De genoemde inzet betreft extra ambtelijke inzet tbv de opgaven.
 - 2 Dit overzicht heeft alleen betrekking op de ambtelijke inzet door de gemeenten Gorinchem, Molenlanden en Vijfheerenlanden. Inzet van overige partners wordt wel in de projecten afgesproken maar gaat aan het doel van dit overzicht voorbij.
 - 3 Dit overzicht houdt geen rekening met het doorschuiven van niet gebruikte budgetten van 2019 naar 2020.